

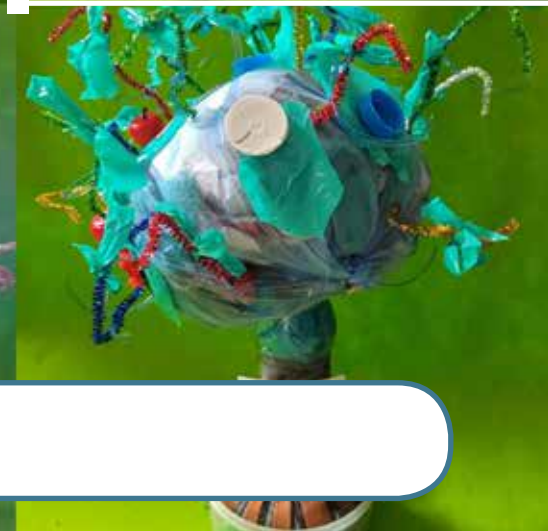
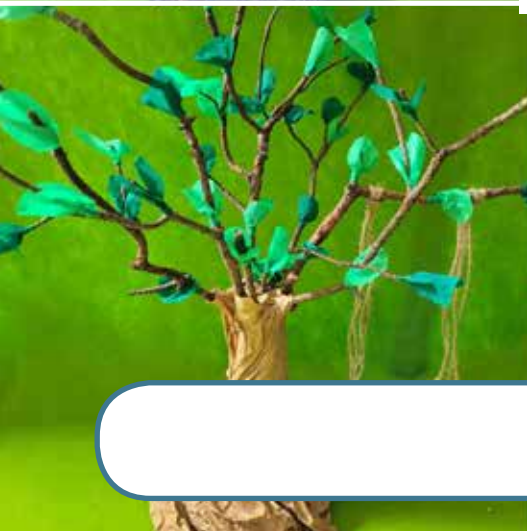
Dobre Praktyki

Innowacje w edukacji

nr 40 jesień 2023 r.

ISSN 2299-8926

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

BYŁO SOBIE DRZEWO...

Oferta firmy zawiera

- program RobLAB - wirtualne laboratorium mechatroniczne
- stanowiska pneumatyczne i elektropneumatyczne
- stanowiska hydrauliczne i elektrohydrauliczne
- stanowiska sterowników PLC
- roboty dydaktyczne
- roboty przemysłowe
- mini obrabiarki CNC
- zautomatyzowane linie produkcyjne
- zintegrowane stanowiska wytwarzania
- zestawy UniTRAIN

www.mechatronik.pl
biuro@mechatronik.pl
+48 660 414 460
+48 668 669 611

Tomasz Misiak

TYLE

*Tyle wciąż do pamiętania,
Tyle wciąż do zapomnienia,
Tyle do przewidywania,
Tyle nie do przewidzenia,
Tyle wciąż do pogubienia,
Tyle do poznajdywania...
I niestety do stracenia.
I na szczęście - do zyskania!*

Dobre Praktyki

Innowacje w edukacji

W numerze:

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- 6 Moje dwadzieścia siedem lat w Centrum
- 8 Dziecięca Akademia Młodych Twórców udowadnia, że nauka może być fajna
- 9 Było sobie drzewo...
- 12 Olimpiada - fascynująca przygoda czy mozolna praca?
- 13 Z uczniów zmieniają się w artystów
- 14 Uczniowie spotkali się z mistrzem
- 16 Akademia Młodego Dyrektora
- 16 Kultura w szkole, szkoła w kulturze...
- 20 Lekcja z uczniem cudzoziemskim
- 21 „Słowińska dusza” i „Przodownik ortografii” dla uczniów z Ukrainy
- 26 Edukacyjna, wychowawcza i terapeutyczna rola zajęć teatralnych w rozwoju dziecka
- 27 Nie(zwykła) matematyka
- 28 Każdy inny - wszyscy równi...
- 29 Szkolne konkursy szyte na miarę

WYWIAD

- 4 Brać sprawy edukacji we własne ręce
- 10 Zapobieganie jest lepsze niż leczenie

SZKOŁA - RYNEK PRACY

- 14 Jak się miewa branża budowlana?
- 17 Zawody blisko nas
- 18 Poznajemy zawody - policjant
- 19 Do Szwecji po nowe horyzonty zawodowe

POMYSŁ DO UPOWSZECHNIENIA

- 22 Dwujęzyczne przedszkole
- 24 Gry i zabawy tematyczne na zajęciach języka angielskiego w przedszkolu
- 24 Niezapomniane zakończenie roku szkolnego
- 25 Z wizytą w restauracji czyli język angielski w praktyce

KRONIKA WYDARZEŃ

- 30 Kronika wydarzeń edukacyjnych

Wydawca:

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
ul. Kopcińskiego 29, 90-142 Łódź
www.wckp.lodz.pl, tel (42) 678-33-78
e-mail: kontakt@lcdnikp.elodz.edu.pl

Adres redakcji:

90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 29,
e-mail: t.misiak@lcdnikp.elodz.edu.pl

Redaguje zespół:

Janusz Moos (redaktor naczelny), Tomasz Misiak (sekretarz redakcji),
Grażyna Adamiec, Krystyna Jankowska, Anna Koludo, Ryszard Kuśmirek,
Beata Kwiatkowska, Anna Rostrygin, Krzysztof Papiernik.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania dostarczonych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Cennik reklam:

moduł reklamowy całostronicowy
(185 x 250 mm) - 400 zł + VAT
moduł reklamowy 1/2 strony
(185 x 120 mm) - 250 zł + VAT
moduł reklamowy 1/4 strony
(90 x 120 mm) - 150 zł + VAT

Druk: Drukarnia OLTOM

BRAĆ SPRAWY EDUKACJI WE WŁASNE RĘCE

Rozmawiają: dyrektor Janusz Moos i profesor dr hab. Bogusław Śliwerski - przewodniczący/wiceprzewodniczący Rady Programowej ŁCDNiKP, członek Kapituły Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji

Janusz Moos:

Panie Profesorze, przede wszystkim chciałbym bardzo serdecznie panu podziękować za to wszystko, co pan przez wiele lat czynił dla dobra naszej firmy, dla dobra sprawy. Brał pan udział w niemal wszystkich Podsumowaniach Ruchu Innowacyjnego w Edukacji, jakie organizujemy w finale każdego roku szkolnego. Zawsze akcentował pan wartość, znaczenie ruchów oddolnych w edukacji i ciepło się pan odnosił do wszystkich, którzy otrzymywali tytuły honorowe Nauczyciela Innowatora, Mistrza Pedagogii, Afirmitora Ruchu Innowacyjnych w Edukacji czy Ambasadora Innowacyjnych Idei i Praktyk Pedagogicznych...

Bogusław Śliwerski:

Najważniejsze dla mnie było to, że uczestniczyłem w święcie takiej twórczej pedagogii, która jest ustawicznym marzeniem nas, akademików. Sam prowadziłem eksperyment pedagogiczny w szkole podstawowej i doskonale rozumiem bariery, trudności towarzyszące każdemu nauczycielowi, który chce inaczej pracować z dziećmi czy młodzieżą. Innowatorom, pasjonatom nie jest łatwo, w żadnym czasie, w żadnych warunkach. Z pasją żyje się trudno, bo ona staje się lustrem, a właściwie krzywym zwierciadłem dla tych, którzy woleliby działać nawet w sposób rzemieślniczo poprawny, jednak bez poszukiwania rozwiązań adekwatnych do czasu i do zmieniającej się psychiki dzieci i młodzieży. Ogromnie cenne dla mnie jest to, że Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji dostrzegają i honorują zarówno dzieci utalentowane w różnych zakresach, jak też dyrektorów i nauczycieli, naukowców. Docenia się zatem tych, którzy swoimi dokonaniem starają się budować pomost pomiędzy nauką a praktyką, a także pracodawców, którzy rozumieją wartość edukacji i wykształcenia.

Janusz Moos:

Panie Profesorze, powspominajmy trochę, trzeba pamiętać o przeszłości, bo ona jest elementem budowania przyszłości. Nasze wspólne zmagania w sprawach edukacji zaczęły się, kiedy byłem redaktorem naczelnym czasopisma „Szkola Zawodowa” i miałem przyjemność zamieszczać pańskie artykuły dotyczące pedagogiki alternatywnej. Niektórych one trochę szokowały, ale byli i tacy, którzy niecierpliwie czekali na następny odcinek.

Bogusław Śliwerski:

A mnie szczególnie zależało na tym, aby pokazać nauczycielom, którzy doświadczali zderzenia dwóch ustrojów i dwóch modeli edukacyjnych, genialną często myśl polskich pedagogów z okresu międzywojennego, okresu pierwszej demokracji i aby osadzić ją na tle współczesnych nurtów, doktryn, kierunków nowego wychowania, pedagogiki reform oświatowych, które rozwijały się w Europie Zachodniej i Stanach Zjednoczonych.

Janusz Moos:

Później pracowaliśmy nad modelem kształcenia w zawodach szerokoprofilowych, stosując model kształcenia modułowego i w ogóle metodę modelowania. I wtedy po raz pierwszy zaciekała mnie sprawa tak mocno przez pana eksponowana, że trzeba rozluźnić „gorset”, jakim jest system klasowo-lekcyjny. To były pierwsze nasze rozmowy dotyczące konstruktywizmu w edukacji. Mnie to bardzo pomogło, nabrałem przekonania, że trzeba zupełnie inaczej niż dotychczas organizować komunikację w edukacji.

Bogusław Śliwerski:

Tuż po naszej rewolucji ustrojowej uruchomiliśmy, jako Uniwersytet Łódzki, cały cykl międzynarodowych konferencji, w których uczestniczyli znakomici twórcy myśli alternatywnej świata za-

chodniego. I właśnie w ŁCDNiKP oni prowadzili ciekawe warsztaty dla nauczycieli, uczyli ich tego, że można samemu wytwarzać pomoce dydaktyczne, które będą służyły dydaktyce konstruktywistycznej czyli dydaktyce zorientowanej na indywidualność uczenia się. Te konferencje, organizowane w Łodzi w latach 1992 -2009, to był wyjątek w skali Europy Środkowo-Wschodniej i pokazały, że można stworzyć przestrzeń do współuczucia się, i dla nauczycieli, i dla naukowców, do dzielenia się projektami, doświadczeniami i rozwiązaniami. Tutaj budowało się przekonanie, że nie jesteśmy sami, że wszyscy mamy podobne problemy, bo ten, kto chce coś zmienić, zawsze idzie pod wiatr i musi wypracować sobie umiejętność pokonywania barier.

Janusz Moos:

Pamiętam, jak trzeba było pokonywać bariery w procesie edukacji mechatronicznej. Bo mało kto rozumiał termin „mechatronika”, więc trzeba było czasu, energii i uporu, żeby tę mechatronikę wyeksponować. W tym celu zorganizowaliśmy pierwszą w kraju pracownię edukacji mechatronicznej...

Bogusław Śliwerski:

...z której korzystali nawet studenci Politechniki Łódzkiej, bo nie mieli u siebie dostępu do mechatronicznych urządzeń.

Janusz Moos:

A u nas funkcjonowała pierwsza w kraju obrabiarka sterowana numerycznie CNC, produkcji szwajcarskiej!

Bogusław Śliwerski:

Uczestnicy różnych warsztatów, sesji, debat w ŁCDNiKP zawsze byli, można powiedzieć, ambasadorami nowej myśli, nowej dydaktyki, nowych rozwiązań, nowych technologii. I to jest chyba szczególnie ważne, prawda?

Janusz Moos:

Oczywiście! Od lat walczę o to, by nauczyciel stawał się ambasadorem tego,

co nowe. A także tutorem i coachem, gdyż tutoring i coaching są bardzo potrzebne w systemie edukacji. Edukacja konstruktywistyczna staje się tutaj motorem zmian. A ja wprost uwielbiam to piękne sformułowanie, że nauczyciel powinien stawać się architektem wiedzy wytwarzanej przez uczniów, przez uczących się.

Bogusław Śliwerski:

Tu chodzi o uczenie się przez doświadczanie, przez przeżywanie, przez odkrywanie, przez rozumienie, które nie wynika tylko z pamięciowego opanowania wiedzy. Podkreślmy: edukacja konstruktywistyczna może dać bardzo dużo satysfakcji samemu nauczycielowi, jakkolwiek wymaga od niego poświęcenia czasu i znacznego nakładu pracy. Ale nagrodą jest możliwość uruchomienie w uczniach potrzeby zaciekawienia, zainteresowania i wytrwania w nim, aby doprowadzić podjęte zadanie do końca, nawet do finalnej porażki, gdyż przede wszystkim chodzi o to, żeby próbować, uczyć się nawet na błędach. Edukacja konstruktywistyczna jest edukacją, która odrzuca system oceniania formalne-

go, formatywnego na rzecz oceniania wspierającego ucznia.

Janusz Moos:

Jest edukacją dla radości!

Bogusław Śliwerski:

Tak. Dla radości uczenia się.

Janusz Moos:

Panie Profesorze, ja także zawsze z ogromną radością uczyłem się od pana. I chciałem panu przy okazji tej rozmowy bardzo serdecznie podziękować za wspieranie prac nad wdrażaniem do praktyki edukacyjnej modelu edukacji konstruktywistycznej. Wierzę, że będziemy nadal to czynić, że pojawią się różne ciekawe projekty, różne ciekawe przedsięwzięcia edukacyjne, które będą służyły upowszechnianiu tego modelu. Dziękuję za wszystkie prace podejmowane w ramach Rady Programowej ŁCDNiKP, także we współpracy z profesorem Eugeniuszem Kwiatkowskim, znakomitym ekonomistą, ekspertem w zakresie zagadnień rynku pracy, wspierającym nas między innymi w projekcie, dzięki któremu kilka tysięcy osób

pozostających poza pracą osiągnęło nowe - potrzebne na rynku - kwalifikacje zawodowe.

Bogusław Śliwerski:

Zapewne dla prof. Eugeniusza Kwiatkowskiego, podobnie jak dla mnie, Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego jest taką kliniką edukacji, w pozytywnym tego słowa znaczeniu, czyli placówką pozwalającą na badanie, na obserwowanie, na wymianę myśli, na dzielenie się tym, co najważniejsze, kluczowe dla jakości edukacji. Dlatego ja też za tę możliwość współdziałania serdecznie dziękuję Panu Dyrektorowi i całemu zespołowi Współpracowników. W pamięci społecznej, ale i w sercach tych, którzy byli adresatami oddziaływań Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, zachowa się to, co budowało silną motywację wewnętrzną, aby nie poddawać się, nie być biernym, nie czekać, aż ktoś coś załatwi w edukacji, dla edukacji - tylko aby brać sprawę edukacji we własne ręce.

Notował Tomasz Misiak - ŁCDNiKP

MOJE DWADZIEŚCIA SIEDEM LAT W CENTRUM

Przez 27 lat kierowałem Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Powstało ono w wyniku przygotowania przeze mnie na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej modelu centrum kształcenia praktycznego, czyli placówki oświatowej, której nazwa - z czasem niestety zmieniona – informuje o ważności kategorii edukacyjnej, jaką są umiejętności praktyczne, wysoko waloryzowane już w klasycznej koncepcji manualizmu Władysława Przanowskiego.

Udało mi się zintegrować zespół konsultantów, doradców metodycznych, specjalistów i pracowników administracji wokół realizacji tych wszystkich procesów edukacyjnych, które wynikają z założeń funkcjonowania ŁCDNiKP jako placówki łączącej doskonalenie nauczycieli i kształcenie praktyczne uczniów. To połączenie jest istotne zarówno ze względów edukacyjnych, jak i ekonomicznych, ponieważ z drogiego wyposażenia techniczno-dydaktycznego korzystają równolegle osiągający kwalifikacje zawodowe uczniowie i doskonalący swoje umiejętności nauczyciele, wśród nich nauczyciele kształcenia zawodowego. Muszę podkreślić, że zespół ŁCDNiKP funkcjonuje zgodnie z założeniami ruchu innowacyjnego w edukacji, który jest nam bardzo drogi.

Chciałbym przywołać po tych 27 latach pracy najważniejsze przedsięwzięcia ŁCDNiKP. Rozpocznę od znakomitego projektu, finansowanego jeszcze ze środków przedakcesyjnych, ukierunkowanego na osiągnięcie nowych kwalifikacji zawodowych przez ponad 4 tys. osób pozostających poza pracą. Projekt ten, o nazwie „Pracuję – zatrudniam”, umożliwił uczestnikom zatrudnienie bądź założenie własnej firmy, dzięki uzyskaniu kwalifikacji zapotrzebowanych przez rynek pracy.

Wspominam prace nad modelowaniem kształcenia w zawodach szerokoprofilowych. Był to znaczący ruch, ukierunkowany na przygotowanie warunków do organizowania kształcenia w systemie modułowym - zadaniowym, czyli poprzez wykonywanie w procesie edukacyjnym zadań zawodowych transportowanych z rzeczywistego procesu pracy. Kształcenie w zawodach szerokoprofilowych miało różne wymiary organizacyjne: powstawały nauczycielskie zespoły innowacyjne, metodyczne i zadaniowe, przygotowaliśmy wiele biuletynów, informatorów i różnego rodzaju materiałów dydaktycznych dla nauczycieli, zorganizowaliśmy wiele konferencji, seminariów i warsztatów metodycznych.

Kolejne bardzo istotne przedsięwzięcie to wdrożenie do praktyki szkolnej w obszarze całego kraju modelu kształcenia zawodowego, poprzez zaprojektowanie nowego typu szkoły pod nazwą liceum techniczne. Wprowadziliśmy tam bloki tematyczne, rezygnując z przedmiotów zawodowych, zaprojektowaliśmy liczne zajęcia fakultatywne. Był to wielki ruch organizacyjny, innowacyjny i metodyczny, znakomity eksperyment pedagogiczny, który udał się dzięki temu, że przeprowadziliśmy kilkaset konferencji, warsztatów i seminariów, a także zorganizowaliśmy współpracę konsultacyjną z ekspertami z innych krajów, m.in. z Danii - łącznie z wiceministrem oświaty, ponieważ Dania prowadziła już liceum techniczne, w dwu

profilach: ekonomicznym i technicznym. My zaproponowaliśmy 12 profili, m.in. elektroniczny, mechaniczny, kształtowanie środowiska, leśnictwo i technologia drewna. Wielka szkoda, że liceum techniczne - wysoko oceniane w badaniach ewaluacyjnych - zostało zaniechane podczas wprowadzania gimnazjów do systemu edukacyjnego.

Wspominam prace ŁCDNiKP nad tworzeniem standardów kwalifikacji zawodowych i prace nad wdrożeniem najnowszych technologii informacyjnych do praktyki szkolnej. Wspominam prace nad powołaniem Akademii Młodych Twórców, która odniosła olbrzymie sukcesy i znana jest w kraju i za granicą, a także nad późniejszym zorganizowaniem Dziecięcej AMT, która cieszy się wielkim uznaniem nauczycieli i rodziców. Cieszą organizowane cyklicznie Fora Młodzieży Uzdolnionej Informatycznie, a także Weekendy z Technologią Informatyczną. Każdy taki weekend to ok. 50 warsztatów, prowadzonych przez innowacyjnych nauczycieli i zaproszonych ekspertów, którzy reprezentują wiodące firmy informatyczne.

Chciałbym również wspomnieć o pierwszej pracowni doradztwa zawodowego, która powstała w latach dziewięćdziesiątych. Teraz w ŁCDNiKP działa bardzo dynamicznie Ośrodek Doradztwa Zawodowego, prowadząc badania predyspozycji zawodowych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także oddziałując na rodziców, którzy mają często ważny udział w podejmowaniu przez dzieci decyzji o wyborze dalszej drogi zawodowej bądź pracy zawodowej. Zorganizowano dla nich Akademię Rodzica.

Wspominam działalność w zakresie doradztwa zawodowego również w kontekście edukacji przedzawodowej. Pracownia Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP organizuje wychowanie techniczne uczniów szkół podstawowych, umożliwiając im kształtowanie umiejętności manualnych. Doradcy zawodowi obserwują czynności manualne uczniów, a po stwierdzeniu wysokiego poziomu sprawności natychmiast proponują pogłębione badanie predyspozycji zawodowych. Te wszystkie działania są ukierunkowane na rangowanie szkoły zawodowej jako ważnego miejsca edukacyjnego, pozwalającego na osiągnięcie kwalifikacji zawodowych, a również na przygotowanie się do ewentualnych studiów wyższych.

Przywołuję działalność Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji, które współpracuje z Ośrodkiem Doradztwa Zawodowego i bada rynek pracy odpowiadając na pytanie, jakich kwalifikacji potrzebuje on aktualnie i będzie potrzebował w najbliższej przyszłości.

Wspominam jedną z najważniejszych naszych pracowni - Pracownię Edukacji Me-

chatronicznej, która powstała wraz z powołaniem ŁCDNiKP i była jedną z pierwszych w tego typu placówkach. W tej chwili ŁCDNiKP dysponuje stacjami techniczno-dydaktycznymi, które są bardzo wysoko oceniane przez ekspertów polskich i zagranicznych. Umożliwiają one osiągnięcie kwalifikacji ważnych dla Przemysłu 4.0. Najważniejsze miejsce zajmuje tutaj pracownia programowania i użytkowania obrabiarek sterowanych numerycznie CNC, pracownia automatyki i pracownia robotyki. Zorganizowaliśmy Centrum Edukacji Technicznej HAAS - amerykańskiej firmy produkującej obrabiarkę sterowaną numerycznie - wyposażone w najnowsze przyrządowanie CNC. Zorganizowaliśmy również autoryzowaną pracownię firmy SIEMENS, która przyczyniła się do udoskonalenia funkcjonującej w ŁCDNiKP zautomatyzowanej linii produkcyjnej, odwzorowującej linię przemysłowej. Pracownia ta pozwala również na uczenie się zarządzania produkcją.

Stacje techniczno-dydaktyczne w obszarze robotyki i automatyki to m.in. akwatronika - oszczędzanie wody, tekstronika, inteligentny dom, urządzenia mechatroniczne dla potrzeb przemysłu spożywczego i wreszcie pracownia wirtualnej rzeczywistości, która może być wykorzystywane również podczas egzaminów zawodowych, gdy bezpośredni dostęp do pewnych urządzeń jest niemożliwy.

Chciałbym w tym miejscu podkreślić, że Izba Przemysłowo-Handlowa w Dreźnie, po przeanalizowaniu naszych zasobów kadrowych i materialnych, wytypowała nas jako jedyną placówkę w kraju do prowadzenia kursów zakończonych jej międzynarodowym certyfikatem. To znaczące osiągnięcie, znakomicie teraz wykorzystywane w prowadzeniu kursów programowania i użytkowania obrabiarek sterowanych numerycznie. ŁCDNiKP ma ogromne doświadczenie w tym zakresie, ponieważ pierwsza obrabiarka przemysłowa CNC, produkcji szwajcarskiej, została zainstalowana jeszcze w latach dziewięćdziesiątych właśnie tutaj. Bogate wyposażenie umożliwia realizację 180-godzinnych kursów dla dorosłych, w zakresie programowania i użytkowania obrabiarek CNC oraz w obszarze mechatroniki. Cieszą się one wielką popularnością, gdyż są organizowane dla osób zainteresowanych bez względu na ich przygotowanie umiejętnościowe, znakomicie spersonalizowane i stanowią dużą wartość edukacyjną. Zorganizowaliśmy również prace nad opisem kwalifikacji rynkowych, zrobiliśmy wiele na rzecz edukacji zawodowej nowego typu - zdynamizowanej, prowadzonej w sprzężeniu zwrotnym z rynkiem pracy: firmami, przemysłem, usługami. Warto o takich zmianach w edukacji zawodowej dyskutować i informować. Dobrze się stało, że odpowiednią rangę uzyskała również edukacja pozaformalna, odpowiadająca na potrzeby osiągnięcia

kwalifikacji zawodowych, które mogą mieć olbrzymie znaczenie dla rynku pracy w przyszłości.

Przywołuję nasze prace nad organizacją studia telewizyjnego, które będzie tworzyć nową usługę edukacyjną, a zostało już znakomicie zaprezentowane podczas organizacji przez Wydział Edukacji UMŁ i ŁCDNiKP łódzkich e-Targów Edukacyjnych. Aktualnie prowadzone są tam wywiady z twórczymi dyrektorami szkół i placówek oświatowych. Wierzę, że studio będzie znakomicie służyło promowaniu innowacji edukacyjnych wytworzonych w szkołach.

Przywołuję również Pracownię Wychowania i Profilaktyki, która wspiera pracę pedagogów szkolnych w zakresie sytuacji trudnych, prowadzi bardzo ważne spotkania, warsztaty i konsultacje, również dla rodziców, odpowiadając na ogromne zapotrzebowanie na tego typu usługi edukacyjne. Chciałby wspomnieć o znakomitej Akademii Twórczego Dyrektora, która została zorganizowana przez Ośrodek Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP.

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego prowadzi działalność dla ok. 90 tys. osób w ciągu roku szkolnego. Są to uczniowie, nauczyciele, dyrektorzy szkół, a także pracownicy firm, którzy uczestniczą w przekwalifikowywaniu się. W każdym tygodniu ok. 800 uczniów bierze udział w zajęciach prowadzonych zarówno w ramach edukacji formalnej, jak i pozaformalnej.

Wspominam działania podjęte przez nas przed 36 laty, jeszcze przed powołaniem ŁCDNiKP, w ramach Ośrodka Metodycznego, a dotyczące ruchu innowacyjnego w edukacji. Teraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego orga-

nizuje w finale każdego roku szkolnego Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji. Kapituła konkursów innowacyjnych nadaje tytuły honorowe, m.in. nauczyciela innowatora, lidera w edukacji, afirmatora ruchu innowacyjnego, utalentowanego ucznia, ambasadora innowacyjnych idei i praktyk pedagogicznych. Corocznie około 150 osób i instytucji - bo są również tytuły honorowe innowacyjnego pracodawcy - otrzymuje stosowne certyfikaty. Eksperti twierdzą, że Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji to przedsięwzięcie unikatowe w skali kraju, gdyż pod jednym dachem spotykają się utalentowani uczniowie, innowacyjni nauczyciele, dyrektorzy szkół, uczeni, społecznicy, a więc ci wszyscy, którzy mają wpływ na innowacyjne zmiany - także oddolne - w systemie edukacji.

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego otrzymało wiele certyfikatów, dyplomów i podziękowań. Znakomite są nasze laury w konkursie Lider Zarządzania Zasobami Ludzkimi, gdzie przez 8 lat uzyskiwaliśmy pierwsze miejsce w kategorii średnich przedsiębiorstw i byliśmy przedstawiani jako unikatowa placówka edukacyjna w kraju. W ŁCDNiKP funkcjonuje system zarządzania jakością, otrzymaliśmy certyfikat międzynarodowy i krajowy zarządzania jakością ISO, nadany przez Centrum Badań i Certyfikacji.

Znacząca i owocna jest współpraca ŁCDNiKP z firmą MICROSOFT. Braliśmy aktywny udział we wdrażaniu modelu Office 365 do praktyki edukacyjnej wszystkich szkół i placówek oświatowych w Łodzi, współdziałając w tym zakresie z Wydziałem Edukacji UMŁ. Nasza współpraca z Microsoftem przyczyniła się do tego, że aż trzy szkoły łódzkie spośród dziewięciu w kraju otrzymały status szkoły

modelowej w zakresie wdrażania technologii informacyjnej do praktyki szkolnej. Wyróżniono w ten sposób: Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych, I Liceum Ogólnokształcące i Szkołę Podstawową nr 36. Natomiast ŁCDNiKP otrzymało nadany przez Microsoft status światowej placówki wdrażającej technologie informacyjne.

Bardzo ciepło odebrałem przyznany mi złoty medal Naczelnej Organizacji Technicznej, jako że przez całe długie życie zawodowe zajmowałem się kształtowaniem postaw twórczych i wynalazczych uczniów. Akademia Młodych Twórców i Dziecięcia Akademia Młodych Twórców ŁCDNiKP znakomicie kontynuują te prace, ukierunkowane na wyszukiwanie talentów i kształtowanie postaw twórczych wśród dzieci i młodzieży.

Chciałbym bardzo serdecznie podziękować wszystkim moim współpracownikom - konsultantom, doradcom metodycznym, specjalistom, pracownikom administracji i obsługi. Dziękuję bardzo serdecznie nauczycielom, dyrektorom szkół, uczelniom, pracodawcom, pracownikom Wydziału Edukacji UMŁ łącznie z jego dyrekcją, Kuratorium Oświaty w Łodzi - wszystkim, z którymi miałem okazję współpracować. Bardzo serdecznie dziękuję i proszę pamiętać o Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, które nie jest typową placówką oświatową, jak niektórzy chcieliby je zaszeregować. Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego jest to bowiem wewnętrznie złożona placówka, która prowadzi multum różnorodnych procesów edukacyjnych i która posiada znakomite wyposażenie techniczno-dydaktyczne, mogące służyć osiągnięciu kwalifikacji zawodowych.

Janusz Moos

Jeśli pokochaliśmy coś jako dzieci, będziemy to kochać zawsze...

Dziecięca Akademia Młodych Twórców udowadnia, że NAUKA MOŻE BYĆ FAJNA

Słowa tworzące nadtytuł tego artykułu wypowiedziała znana autorka książek dla młodzieży Francesca Zappia, która ma dyplom informatyka, matematyka i MBA, ale pisze i ilustruje książki, bo „zawsze lubiła opowiadać historie”. To chyba najlepszy dowód, że zainteresowania dziecka mogą wywrzeć wpływ na jego dorosłe życie i karierę zawodową. Pamiętajmy o tym organizując zajęcia naszej Dziecięcej Akademii Młodych Twórców.

Historia samej Akademii ma już 35 lat. To w 1988 roku Janusz Moos - dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego opracował pierwszą koncepcję pozaformalnych zajęć dla młodzieży. W oparciu o nią powstała najpierw Twórcza Szkoła Komputerowa, a następnie Akademia Młodych Twórców. Oferta dla młodszych dzieci pojawiła się znacznie później. Dziecięca Akademia Młodych Twórców rozpoczęła swoją działalność w 2013 roku i z roczną przerwą pandemiczną do dziś prowadzi zajęcia dla dzieci z przedszkoli i młodszych klas szkolnych. Jest to Sekcja Badaczy i Odkrywców. Koncepcja działań zakłada poszerzenie wiedzy i zainteresowań uczestników spotkań z zakresu nauk humanistycznych, ścisłych i przyrodniczych, z wykorzystaniem teorii konstrukttywizmu. Stwarzamy więc warunki dla twórczej, poznawczej aktywności, aby dzieci uczyły się w interakcji z otoczeniem, aktywnie konstruując własną wiedzę oraz wykorzystując wiedzę już posiadaną. W roku szkolnym 2022/2023 zorganizowano i przeprowadzono 10 spotkań Dziecięcej Akademii Młodych Twórców. Mali studenci badali

właściwości olejków eterycznych owoców cytrusowych odkrywając, że nie tylko ładnie pachną, ale potrafią też rozpuścić tworzywa sztuczne i są łatwopalne. Uczestnicy zajęć poznawali zjawisko luminescencji w przyrodzie, a w drodze doświadczeń przekonali się, jak zachwycająco potrafi rozświetlić wodę kora kasztanowca. Fakty i mity genetyki to kolejne niezwykłe zajęcia, podczas których dzieci z pomocą prowadzących oraz rodziców izolowali i oglądali nici DNA roślin. W okolicy Świąt Wielkanocnych w naszych tematach nie mogło zabraknąć zabaw badawczych z jajkiem w roli głównej. Jak wygląda jajo strusia, a jak jajo przepiórki? Czy białko i żółtko jaj różnych ptaków jest takie samo? Czy jajko kury może być niebieskie? Szukaliśmy odpowiedzi na te i wiele jeszcze innych pytań, rozbijając przy okazji baardzo dużo jajek. Niekiedy o prowadzenie zajęć prosił się także podmioty zewnętrzne. We współpracy

z firmą Ekolubni – ekologiczne warsztaty mobilne odbyło się spotkanie „Potyczki ze smogiem”, podczas którego prowadzący wraz z małymi studentami wykonali kilka prostych doświadczeń, ukazujących co to jest smog i jak niebezpieczne jest to zjawisko. Ekolubni przybliżyli nam również świat owadów oraz pomogli zbudować dla nich domki i zaprosić owady do swojego ogródka. W działania Dziecięcej Akademii Młodych Twórców włączyła się także Fundacja Edukacyjna SIŁACZKA. Spotkanie z egzotycznymi, nietypowymi zwierzętami (m.in. pająkami, wijami czy skorpionami) wzbudziło wiele emocji oraz stworzyło okazję do obalania mitów i stereotypów w myśleniu o tych stworzeniach. Aż dwa razy Dziecięca Akademia Młodych Twórców gościła Firmę z Innej Bańki. Poznaliśmy ciekawostki dotyczące baniek mydlanych, badaliśmy ich właściwości i w sumie wydmuchaliśmy chyba tysiąc baniek, ucząc się przy okazji cierpliwości, opanowania i kontrolowania oddechu. Wszystkie zaproponowane aktywności sprawiły dzieciom wiele radości i zachęciły je do dalszego eksperymentowania. Na zajęciach dzieją się magiczne rzeczy, a nasi badacze i odkrywcy swoją wiedzą mogą zaskoczyć rówieśników. Nauka może być fajna!

Anna Rostrygin i Katarzyna Skolimowska – koordynatorki Dziecięcej Akademii Młodych Twórców ŁCDNiKP

BYŁO SOBIE DRZEWO...

Drzewo - fascynujący organizm, roślina, która stała się dla Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego inspiracją do podjęcia w roku szkolnym 2022/2023 szeregu aktywności. Drzewa odgrywają bardzo istotną rolę w przyrodzie, jednak my - ludzie - zbyt często zapominamy, jak ważną są częścią naszego środowiska. Drzewa odychają, rozmnażają się, rozwijają się, rosną... Dają nam ochłodę w ciepłe dni, a przebywanie w ich otoczeniu relaksuje i sprawia, że stajemy się spokojniejsi.

W niektórych krajach lasoterapia stanowi ważne zalecenie lekarskie, a spacery leśne stanowią antidotum na wiele chorób. W ostatnich latach bardzo dużo mówi się również o tym, że drzewa czują. Choć wydaje się to nieprawdopodobne, jest jednak całkiem możliwe. Drzewa żyją w społecznościach, które wspierają się i pomagają sobie nawzajem. Marek Kubacki, miłośnik drzew i wielki ich znawca, dendrolog i jak sam o sobie mówi - chirurg drzew, sprawił swoimi opowieściami o drzewach, że postanowiłam zwrócić uwagę uczniów i nauczycieli na ich niebywałe znaczenie. Z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi zaproponowałam konkurs na rzeźbę - instalację drzewa wykonaną z dowolnych materiałów. Konkurs został objęty honorowym patronatem przez Hannę Zdanowską - Prezydenta Miasta Łodzi. Uczniowie łódzkich szkół podstawowych, do których był adresowany, wykonali pod okiem swoich nauczycieli blisko sto prac: pomysłowych, oryginalnych i po prostu przepięknych! Niezwykle trudna rola przypadła więc jurorom, którzy - pod przewodnictwem Jolanty Królickiej, wybitnej artystki plastyczki, prowadzącej zajęcia plastyczne dla dzieci w Poleskim Ośrodku Sztuki w Łodzi - musieli wyłonić zwycięzców konkursu. Zostali nimi uczniowie: Integracyjnej Szkoły Podstawowej nr 67 im. Janusza Korczaka w Łodzi (Grand Prix i pierwsze miejsce), Szkoły Podstawowej nr 4 im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi (pierwsze miejsce), Szkoły Podstawowej nr 46 im. Józefa Chełmońskiego w Łodzi (drugie miejsce), Szkoły Podstawowej nr 38 im. dr. Henryka Jordana w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 120 im. Konstytucji 3 Maja w Łodzi oraz Szkoły Podstawowej nr 35 im. Mariana Piechała w Łodzi (trzecie miejsce). Nagrody wręczono podczas konferencji z okazji Międzynarodowego

Dnia Ziemi, która odbyła się w siedzibie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Wydarzeniem towarzyszącym była wystawa wszystkich prac wykonanych przez uczniów, której zorganizowanie koordynowali Małgorzata Godlewska, Mateusz Raczyński i Aleksandra Rosochacka. Konferencję uświetniły prelekcje znakomitych gości. „Nocne motyle - piękne i potrzebne” to tytuł prezentacji wygłoszonej przez entomofotografa Jacka Nowaka, którego zdjęcia również można było podziwiać podczas spotkania. „Cudowna roślina - drzewo” - to hasło opowieści Marka Kubackiego. „Greenwashing czyli ekologiczna ściema” - to temat przedstawiony przez Seweryna Białkowskiego, ucznia Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych im. Jana Nowaka- Jeziorańskiego w Łodzi. „Upcykling w sztuce” przedstawiła Marta Wieszczycka - edukatorka z firmy Ekolubni. Konferencja spotkała się z tak dużym zainteresowaniem, że udało się zorganizować wystawę pokonkursową w Ogrodzie Botanicznym w Łodzi. Podczas wystawy, trwającej blisko dwa miesiące, łodzianie mogli obejrzeć około 90 uczniowskich prac plastycznych w postaci rzeźb - instalacji drzew, wykonanych z różnorodnych materiałów, takich jak odpady papiernicze, tkaniny, folia, patyki, sznurki, korki, gazety i wiele innych. Wystawa miała na celu popularyzację wiedzy o drzewach i niewątpliwie nie jest ostatnim takim działaniem podjętym przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Mamy nadzieję, że współpraca podmiotów zajmujących się edukacją ekologiczną dzieci i młodzieży przyniesie wymierny efekt w przyszłości.

Katarzyna Skolimowska - ŁCDNiKP

ZAPOBIEGANIE JEST LEPSZE NIŻ LECZENIE

Rozmowa Katarzyny Skolimowskiej z Magdaleną Górską-Czekaj

Katarzyna Skolimowska:

Dlaczego zaangażowała się Pani w innowację „Zapobieganie jest lepsze niż leczenie”?

Magdalena Górską-Czekaj:

Lubię robić rzeczy związane z budowaniem relacji i szeroko pojętą biologią. Zaproszenie uczniów trzech szkół do wspólnego dialogu uważam za znakomitą możliwość podnoszenia kompetencji zarówno moich, jak i młodzieży w budowaniu sieci kontaktów i poszerzaniu wiedzy w daleki od rywalizacji sposób. Według mnie bycie obywatelem wymaga zdolności do dokonywania racjonalnych wyborów i świadomości ich skutków, otwartości i gotowości zarówno na porażkę, jak i na sukces. Zamiast posłusznych uczniów wolę tych podejmujących decyzje i liczących się z ich konsekwencjami oraz umiejących nawiązywać znajomości przy pracy nad ciekawymi projektami.

Katarzyna Skolimowska:

Czy w pani szkole dyrekcja wspiera taką współpracę?

Magdalena Górską-Czekaj:

Tak, zdecydowanie. W naszej szkole, przy wsparciu dyrekcji i opiekunów uczniów mogą działać twórczo, rozwijać inicjatywy i budować relacje. Nieocenione jest też wsparcie innych pedagogów, zwłaszcza nauczycieli języka angielskiego.

Katarzyna Skolimowska:

Jakie są zasady innowacji „Zapobieganie jest lepsze niż leczenie”?

Magdalena Górską-Czekaj:

To nie są debaty, tylko rozmowa. Nie ma rywalizacji - pomagamy sobie i uczymy się wzajemnie. Nie boimy się popełniać błędów. Odważnie przedstawiamy swoje zdanie używając argumentów merytorycznych. Niezbędne jest także zapewnienie bezpiecznej przestrzeni do wyrażania myśli oraz krytycznego podejścia wobec narzucanych społecznie wizji, łatwych interpretacji czy emocjonalnych osądów. Za budowanie takiej przestrzeni odpowiedzialni są uczennice i uczniowie oraz dorośli z ich otoczenia.

Katarzyna Skolimowska:

Czy tematyka innowacji nie jest zbyt poważna i trudna dla młodzieży ze szkoły podstawowej?

Magdalena Górską-Czekaj:

Częstym argumentem za nieporuszaniem trudnych tematów na lekcjach jest potencjalne ryzyko konfliktu między uczniami lub ich opiekunami i obawa ujawnienia braku wiedzy nauczyciela. Gotowość nauczyciela do rozmowy na trudne tematy to ważny krok w budowaniu w szkole dialogu, współpracy i zaangażowania. Tematy o zdrowiu psychicznym, działania mózgu lub o poważnej chorobie u kogoś z otoczenia dziecka to dla mnie nieograniczony zasób do dalszej pracy wychowawczej.

Katarzyna Skolimowska:

Jaka jest skuteczność metod angażujących?

Magdalena Górską-Czekaj:

Metody angażujące nie zawsze spełniają założony cel. Przykładem niech będzie trudność w pracy w grupach. W procesie realizacji zadania dzieci rzadko dzielą się funkcjami, nie wymagają od siebie spełniania

poszczególnych poleceń nauczyciela i nie wspierają się.

Potrzeba wielu prób i lekcji, aby nauczyć się pracy w zespole. Zrozumienie, że to nie jest moment lekcji, w trakcie którego można porozmawiać z kolegą lub koleżanką na inne tematy czy bezproduktywnie posiedzieć. Efektywna praca w grupie wymaga nie tylko szanowania i słuchania siebie nawzajem, ale też umiejętności dostrzeżenia potencjału w drugim człowieku.

Katarzyna Skolimowska:

Co sprawia Pani najwięcej trudności w pracy nauczycielki?

Magdalena Górską-Czekaj:

Mam czasem wrażenie, że przechodzę z roli nauczycielki, która ma wiedzieć więcej niż uczeń, do roli organizatora procesu uczenia się. Nie jest to oczywiście nic złego. Schody pojawiają się, gdy mam uczyć biologii „pod klucz” prawidłowych odpowiedzi z arkusza. Jest to szczególnie zauważalne w pracy z licealistami, a ja nie zgadzam się z tym! Uważam, że biologia jest tak złożona i wymagająca umiejętności dociekania, że wpisanie jednego właściwego słowa/zdania to nieporozumienie. Dla mnie nie jest ważna ocena testów tylko to, w jaki sposób coś jest poznawane i jakie efekty niemierzalne osiągną moi uczniowie, jeśli chodzi o integrację grupy, umiejętność budowania pozytywnych relacji, rozwinięcie umiejętności myślenia planistycznego i wyobraźni. To bowiem sprawi, na jakich dorosłych wyrosną: takich, którzy znają słowa-klucze i wiedzą, ile ATP powstaje podczas fermentacji, czy też takich, którzy umieją stawiać odważne hipotezy czy ciekawe i wartościowe pytania badawcze.

Włącz wyższy standard edukacji

neon

NEON to spójny system rozwiązań edukacyjnych dla klas 1, 4 i 7 szkoły podstawowej. Łączy tradycyjne papierowe materiały dydaktyczne i skorelowane z nimi cyfrowe rozwiązania w niespotykanej na rynku jakości. System NEON oferuje nauczycielom, uczniom, szkole zupełnie nowe możliwości edukacyjne. I to wszystko w ramach dotacji.

Dzięki pracy z NEONem:

- ✓ pracujesz szybciej i efektywniej na każdym etapie
- ✓ oszczędzasz mnóstwo czasu
- ✓ uczysz tak, jak lubisz
- ✓ łatwo monitorujesz postępy uczniów
- ✓ wszystkie materiały masz stale dostępne – zarówno Ty jak i Twoi uczniowie.

Wejdź na www.nowaera.pl/neon i włącz wyższy standard edukacji

Dostępne w Neonie:

Nowy Elementarz
Odkrywców

WIEŚĆ
PRZYRODY

NOWE
Słowa na
start!

Matematyka
z kluczem →

WCZORAJ
I DZIŚ

Tajemnice
przyrody

Lubię to!

Puls
życia

Planeta
Nowa

Chemia
Nowej Ery

Spotkania
z fizyką

To jest
fizyka

Hello
Explorer

Junior
Explorer

Teen
Explorer
new

SUPER
HEROES

SUPER
POWERS

Deutsch
KOMPAKT
neu

Deutschtour
fit

Jak to
działa?

Lekcja
muzyki

Do
dzieci!

DZIŚ
I JUTRO

Żyję i działam
BEZPIECZNIE

OLIMPIADA - fascynująca przygoda czy mozolna praca?

Taki temat rozprawki mogłabym podyktować swoim uczniom, którzy przeszli przez proces wtajemniczenia w kolejne etapy Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Przygotowuję młodzież do tego wyzwania od 2016 r., bo od 2015 r. uczę klasy humanistyczne w XXVI Liceum Ogólnokształcącym im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Łodzi. Praca związana z tym przedsięwzięciem trwa od czerwca do kwietnia następnego roku. Czasem kończy się wcześniej, jeśli uczeń nie awansuje do kolejnego etapu.

Na czym ona polega? Przede wszystkim uczeń ma za zadanie napisać spójny tekst o charakterze argumentacyjnym, zawierający analizy i interpretacje utworów literackich, opatrzone przypisami do literatury podmiotu i przedmiotu. Jest to poważne wyzwanie intelektualne dla młodego człowieka, ale zarazem świetne przygotowanie do samodzielnego studiowania na uczelni wyższej, a nawet do pracy zawodowej. Trzeba przebić się przez wiele stron literatury elitarnej, naukowych książek i artykułów. Dzięki temu uczeń nabywa wiedzę, kształtuje swoje kompetencje w zakresie analizy i interpretacji utworów literackich, rozumienia tekstów naukowych opracowań i sprawnego posługiwania się stylem naukowym. Moja rola sprowadza się do wspólnego omawiania wybranego zagadnienia, dzieł literackich, koncepcji strukturalnej pracy i jej korekty pod względem merytorycznym, językowym i stylistycznym. Żeby liczyć na powodzenie w tym konkursie, uczeń musi nie tylko reprezentować wysoki poziom wiedzy i intelektu, ale także być cierpliwy, pracowity i rzetelny. Jeśli jest świetny w dialogu, ale pisze słabe wypracowania, nie ma szans już na pierwszym etapie olimpijskich zmagani. Gdy uda mu się awansować do drugiego etapu, czeka go największe wyzwanie: napisanie w limitowanym czasie

rozprawki i bardzo trudnego testu językowego, a następnie eliminacje ustne. W ciągu mniej więcej trzech miesięcy trzeba powtórzyć całą gramatykę ze szkoły podstawowej (wcześniej także z gimnazjum) oraz poetykę i ćwiczyć kompetencje w zakresie tworzenia obszernych prac pisemnych. Do tego bardzo przydaje się strona internetowa olimpiady, na której są testy i tematy prac z ubiegłych lat. Uczniowie rozwiązują zadania i piszą rozprawki, a później razem je weryfikujemy. Tłumaczymy sobie, na czym polegają popełnione przez nich błędy. Ponadto powtarzamy materiał z poprzednich klas i uczymy się historii literatury z zakresu następnych epok.

Każda z tych osób jest inna i trzeba rozpoznać jej mocne i słabe strony, uświadomić je uczniowi i zindywidualizować pracę. Zazwyczaj uczniowie, którzy decydują się na udział w olimpiadzie, fascynują się jakąś epoką, nurtem czy twórczością danego autora. Praca nad tymi zagadnieniami daje im wielką satysfakcję intelektualną i wywołuje pozytywne emocje. Miałam kiedyś uczennicę zachwyconą wierszami Leśmiana. Dzięki olimpiadzie stała się prawdziwą specjalistką w tym zakresie. Mogła godzinami mówić o tej twórczości z wypiekami na twarzy. Zapraszałam ją do innych klas, żeby prezentowała dorobek poetycki tego twórcy i uczniowie zawsze uważali te lekcje za bardzo wartościowe.

Sukces, zwłaszcza na etapie ogólnopolskim, wywołuje w nas prawdziwą euforię. Uczeń czuje, że jego ciężka praca została nagrodzona, jest szczęśliwy i dumny, tym bardziej że skutkuje to konkretnymi profitami w postaci matury z języka polskiego zdanej na sto procent na poziomie podstawowym, rozszerzonym, pisemnym i ustnym. Do tej pory czwórka moich uczniów została finalistami. Często ci, którym nie udało się przejść do kolejnego etapu, napisali rewelacyjnie maturę, co jest najlepszym potwierdzeniem, że ich wysiłek zapoczątkował.

Dla nauczyciela praca z uczniem zdolnym jest bardzo czasochłonna i wymagająca, ale warto się w nią zaangażować chociażby dlatego, że stanowi odskocznnię od szkolnej rutyny, rozwija intelektualnie i dostarcza wielu emocji. Razem przeżywamy wszystko to, co wiąże się z olimpiadą i wspieramy się wzajemnie. Sukces ucznia jest naszym wspólnym celem. Czuję się zaszczycona, że miałam możliwość współpracowania, współmyślenia i przeżywania literatury z tyloma wspaniałymi, wybitnie uzdolnionymi młodymi ludźmi. To jedno z najpiękniejszych doświadczeń w mojej nauczycielskiej karierze.

Anna Kołaczowska – XXVI LO w Łodzi

*Wspólne koncerty uczniów i muzyków
Orkiestry Wojskowej w Świnoujściu*

Z uczniów zmiennają się w ARTYSTÓW

Jestem muzykiem – perkusistą z zawodu i z zamiłowania. Pracę w Państwowej Szkole Muzycznej I Stopnia w Świnoujściu rozpocząłem w 2014 roku, mając już wcześniejsze doświadczenia dydaktyczne, które zdobyłem jako nauczyciel w Łodzi i w Kutnie.

W Świnoujściu nie było wtedy klasy perkusji i moja tamtejsza przygoda rozpoczęła się od tworzenia wspólnie z dyrekcją szkoły klasy perkusji „od podstaw”. Zaczynaliśmy działania w małej sali, mając do dyspozycji tylko werbel i ksylofon. Od tego czasu salę zamieniliśmy na większą, dostosowaną do potrzeb zajęć indywidualnych i zespołowych, a nasze instrumentarium zostało znacznie rozbudowane. Uczniowie wykorzystują obecnie marimbę, wibrafon, kotły, bębny kongi i zestaw perkusyjny. Na potrzeby pracy z akompaniamentem mamy również pianino cyfrowe clavino. Grono uczniów stale się powiększa, a do zajęć lekcyjnych doszły dodatkowe zajęcia zespołu perkusyjnego. Dla dzieci, które uczą się muzyki, niezwykle ważne jest prezentowanie własnych umiejętności nie tylko w szkole, ale i poza nią. Poszerza to ich doświadczenia, wpływa na obycie z estradą, uczy opanowania tremy i buduje poczucie własnej wartości. Uczniowskie koncerty stają się więc codziennością każdej szkoły muzycznej. Nasi uczniowie mają w tym względzie większe od innych szanse i możliwości oraz lepszą perspektywę. Z inicjatywy dyr. Grażyny Sołtyk już blisko 10 lat temu nawiązana bowiem została współpraca między Państwową Szkołą Muzyczną I Stopnia a Orkiestrą Wojskową w Świnoujściu. Rozpoczęły się wspólne próby i wspólne koncerty. Dla obu stron było to zupełnie nowe doświadczenie i...wyzwanie. Wprowadzenie dzieci w świat profesjonalnych muzyków stanowiło dla nich swoistą nobilitację. Zwiększało prestiż uczniowskich działań, a tym samym motywując do doskonalenia umiejętności. Atrakcyjne stały się już same próby, prowadzone przez kapelmistrza lub tamburmajora w profesjonalnej sali prób, na terenie zazwyczaj niedostępnego Portu Wojennego. Występy uczniów i muzyków gromadzą z roku na rok coraz większe rzesze odbiorców. Uczniowie chętnie „wchodzą w rolę”, otwierają się na nowe doświadczenia, grają coraz trudniejszy repertuar, a także przejmują konferansjerkę, stając się współgospodarzami wydarzenia. Z uczniów zmiennają się w artystów, a z dumą obserwują to wszyscy zaangażowani w ten proces: nauczyciele, rodzice i muzycy Orkiestry Wojskowej w Świnoujściu.

*Łukasz Warenica – Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia
w Świnoujściu*

Zdjęcia Robert Ignaciuk

Uczniowie spotkali się Z MISTRZEM

Niezapomnianym przeżyciem dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 79 im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi było spotkanie z jedynym dotychczas w historii naszego miasta mistrzem olimpijskim - Kajetanem Duszyńskim, reprezentującym klub AZS Łódź. Towarzyszyli mu: trener Krzysztof Węglarski, były reprezentant Polski i zawodnik tego klubu oraz Tomasz Rosset, przedstawiciel Regionalnej Rady Olimpijskiej.

Sylwetkę wspaniałego gościa przybliżyła szkolnej społeczności prezentacja multimedialna, przygotowana przez organizatorkę spotkania, nauczycielkę Dagmarę Sygdiak. Uczniowie dowiedzieli się, że Kajetan Duszyński, urodzony 12 maja 1995 r. w Siemianowicach Śląskich, to polski lekkoatleta specjalizujący się w biegu na dystansie 400 metrów, mistrz olimpijski z Tokio w rywalizacji sztafet mieszanych. Ukończył studia na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności Politechniki Łódzkiej. Jest wychowankiem klubu TS AKS Chorzów, a od 2015 reprezentuje barwy AZS Łódź. Trenuje pod okiem znakomitego szkoleniowca Krzysztofa Węglarskiego. Jest brązowym medalistą Letniej Uniwersjady w Neapolu w sztafecie 4x400 m (2019), finalistą mistrzostw Europy w Berlinie (2018) i mistrzostw świata w Londynie (2017) w sztafecie 4x400 m, dwukrotnym wicemistrzem Europy do lat 23 w sztafecie 4x400 m (2015, 2017), siódmy zawodnikiem mistrzostw Europy do lat 23 na 400 m (2017), wielokrotnym medalistą mistrzostw Polski oraz multimedalistą Akademickich Mistrzostw Polski.

W 2021 na Igrzyskach Olimpijskich w Tokio podczas decydującego biegu w sztafecie mieszanej 4 x 400 metrów wystąpił na ostatniej zmianie, zapewniając upragnione złoto reprezentacji naszego kraju, którą tworzył wraz z Karolem Zalewskim, Natalią Kaczmarek i Justyną Święty-Ersetic. Przez oceniających jego wyczyn komentatorów został okrzyknięty mianem „Kajetano Capitano”. Jak najbardziej słusznie, gdyż został niebawem odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Materiał filmowy z finałowego biegu zrobił na uczniach ogromne wrażenie!

Kolejnym punktem wydarzenia było wystąpienie Kajetana Duszyńskiego, który uzupełnił informacje o sobie i zaprezentował medal olimpijski. Punktem kulminacyjnym stała się bezpośrednia rozmowa uczniów z mistrzem, który cierpliwie odpowiadał na ich pytania. Takie między innymi,

jak: „Co pan czuł, zdobywając złoty medal na Igrzyskach Olimpijskich?”, „Ile razy w tygodniu pan trenuje?”, „Jakie sporty, poza lekkoatletyką, pan lubi?”. A od Krzysztofa Węglarskiego uczestnicy spotkania koniecznie chcieli się dowiedzieć „czy pan Kajetan zawsze słucha trenera”. Niezwykle interesujące szkolne wydarzenie pozwoliło uczniom lepiej poznać Mistrza Kajetana, wzbogacić wiedzę na temat dyscypliny sportowej, jaką jest lekka atletyka oraz procesu treningowego. Wszyscy byli zachwyceni spotkaniem!

We współczesnym świecie, w którym coraz trudniej o autorytety i przestrzeganie kanonu tradycyjnych wartości kulturowych, spotkanie uczniów z niezwykle młodym człowiekiem - wzorem sportowca, mistrzem olimpijskim - było cennym przeżyciem, doskonale wpisującym się w misję Szkoły Podstawowej nr 79 im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi.

Dagmara Sygdiak - Szkoła Podstawowa nr 79
im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi
Zdjęcia Mariusz Czechowski

SZKOŁA - RYNEK PRACY

Jak się miewa BRANŻA BUDOWLANA?

Branża budowlana to istotna część gospodarki regionu łódzkiego. Dlatego Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP we współpracy z Urzędem Statystycznym w Łodzi zrealizowało projekt „Kształcenie i rynek pracy sektora budowlanego w regionie łódzkim”, którego głównym celem było określenie aktualnej sytuacji branży w Łodzi i województwie oraz zdiagnozowanie potrzeb kształcenia w związanych z nią zawodach.

Badanie objęło trzy grupy respondentów: uczniów ostatnich klas kształcących się w zawodach budowlanych i pokrewnych, dyrektorów i kierowników kształcenia praktycznego ze szkół budowlanych oraz pracodawców.

Uzyskane wyniki zostały zebrane w opublikowanym właśnie raporcie „Branża budowlana w regionie łódzkim”, dostępnym w wersji elektronicznej w e-bibliotece Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji (<http://orpde.wckp.lodz.pl/bibliotekaorpde>). Raport prezentuje: (1) stan szkolnictwa zawodowego zorientowanego na branżę budowlaną w Łodzi i regionie, (2) charakterystykę wybranych zawodów, programów kształcenia oraz uzyskanych uprawnień i ukształtowanych umiejętności, (3) stopień przygotowania absolwentów szkół zawodowych do wejścia na rynek pracy, (4) wielkość i strukturę popytu

na pracowników z obszaru budowlanego w Łodzi i województwie, (5) kompetencje zawodowe i społeczne oczekiwane przez pracodawców branży budowlanej.

Zapraszamy do lektury przyszłych uczestników rynku pracy - uczniów oraz absolwentów szkół i ich rodziców, dyrektorów i nauczycieli wszystkich typów szkół, doradców zawodowych, przedstawicieli instytucji kształtujących lokalną politykę edukacyjną, a także przedstawicieli branży budowlanej. Warto również - poprzez link <https://studio.wckp.lodz.pl/?grupa=Rynek%20Pracy> - zapoznać się z zarejestrowanym w studiu telewizyjnym ŁCDNiKP spotkaniem podsumowującym projekt, podczas którego przedstawiono w sposób syntetyczny wyniki przeprowadzonych badań.

Tomasz Misiak - ŁCDNiKP

Biuro Obsługi Klienta:

ul. Wieniawskiego 40 lok. 323, 93-564 Łódź

tel. 507 122 495 | tel. 602 795 738 | tel. 789 173 687

e-mail: biuro@unitravel.pl

www.unitravel.pl

- wycieczki dla dzieci i dorosłych
- wyjazdy dla grup zorganizowanych i osób indywidualnych
 - obozy, kolonie, narty

Projekt UMŁ i ŁCDNiKP zakończony z sukcesem

AKADEMIA MŁODEGO DYREKTORA - uroczyste podsumowanie

14 czerwca 2023 r. w Małej Sali Obrad UMŁ przy ul. Piotrkowskiej 104 odbyło się uroczyste podsumowanie projektu Akademia Młodego Dyrektora.

Wydarzenie swoją obecnością zaszczylicy: Adam Pustelnik - Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi, Małgorzata Moskwa-Wodnicka - Wiceprezydent Miasta Łodzi, Piotr Bors - p.o. dyrektora Departamentu Pracy, Edukacji i Kultury UMŁ oraz Marcin Grzelak - Okręgowy Inspektor Pracy. Ze strony organizatorów w uroczystości udział wzięli: Jarosław Pawlicki - dyrektor Wydziału Edukacji UMŁ, Janusz Moos - dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz wicedyrektorzy ŁCDNiKP - Teresa Dąbrowska i Anna Koludo, jak również Mariola Zajdlc - kierownik Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP. Wśród osób zaproszonych znaleźli się także dyrektorzy szkół współpracujących przy realizacji projektu i oczywiście główni bohaterowie: uczestnicy Akademii Młodego Dyrektora.

W przedsięwzięciu realizowanym w formie cyklicznych spotkań od listopada 2022 r. do czerwca 2023 r. uczestniczyło 48 dyrektorów przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych ze stażem na stanowisku do 1 roku. Zorganizowano dla nich 14 spotkań w formie konferencji, seminariów i warsztatów poświęconych wybranym tematom z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, finansowymi, informacyjnymi i rzeczowymi. Poszczególne zagadnienia omawiane były przez

pracowników różnych komórek organizacyjnych UMŁ, w tym Departamentu Pracy, Edukacji i Kultury, Wydziału Zamówień Publicznych oraz Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli, jak też przez inspektorów i specjalistów Państwowej Inspekcji Pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi. W ramach zajęć dyrektorzy uczestniczyli także w warsztatach poświęconych tworzeniu arkusza organizacji pracy szkoły/placówki oraz wprowadzaniu danych do Systemu Informacji Oświatowej. Zajęcia prowadzone były przez specjalistów i wdrożeniowców tych programów. Poza realizacją zagadnień merytorycznych uczestnicy projektu mieli okazję do poznania różnych placówek oświatowych w Łodzi i wymiany doświadczeń z ich dyrektorami, sprawującymi funkcję już od kilku lub kilkunastu lat. Odwiedzili: Szkołę Podstawową nr 12, Szkołę Podstawową nr 19, Szkołę Podstawową nr 70, Szkołę Podstawową nr 83, Szkołę Podstawową nr 109, Szkołę Podstawową nr 138, Szkołę Podstawową nr 164, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7, Technikum nr 3 i Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 5.

Podczas uroczystości podsumowującej realizację przedsięwzięcia uczestnikom Akademii Młodego Dyrektora wręczono zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo w projekcie i realizację zaplanowanych zagadnień tematycznych w wymiarze 47 godzin dydaktycznych. Wszystkie osoby zaangażowane w realizację przedsięwzięcia otrzymały podziękowania podpisane przez Prezydenta Miasta Łodzi oraz drobne upominki.

Uczestnicy Akademii bardzo pozytywnie ocenili zarówno merytoryczną stronę realizowanego projektu, jak też jego organizację. Wyrazili podziękowania organizatorom za podjęcie tej inicjatywy, jak też chęć uczestnictwa w podobnych przedsięwzięciach wspierających ich w codziennej pracy. Dodatkową wartością projektu - jak podkreślali - było nawiązanie kontaktu ze środowiskiem oświatowym, poznanie innych dyrektorów rozpoczynających pracę na tym stanowisku i stojących przed podobnymi wyzwaniami oraz utworzenie grup wsparcia w realizacji codziennych zadań i rozwiązywaniu pojawiających się trudności.

Wszystkim uczestnikom Akademii Młodego Dyrektora składamy serdeczne gratulacje i życzymy satysfakcji z podejmowanych działań oraz wielu sukcesów zawodowych.

Elżbieta Kukuła – ŁCDNiKP, koordynator projektu
fot. Katarzyna Grzelak

KULTURA W SZKOLE, SZKOŁA W KULTURZE...

...to tytuł nowej publikacji Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, poświęconej projektowi pod takim właśnie hasłem.

Jego pomysłodawcami są: Mariola Zajdlc, kierownik Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP, autorka publikacji oraz Michał Różański, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 26 im. Armii Łódź w Łodzi. „Rozmowy kulturalne podczas jednej z konferencji, organizowanej w ramach Akademii Twórczego Dyrektora Szkoły - czytamy - doprowadziły do skonkretyzowania idei związanej z połączeniem instytucji kultury funkcjonujących w Łodzi z przedszkolami, szkołami i placówkami, które w sposób odpowiedzialny i kreatywny podchodzą do planowania i realizowania zagadnień z zakresu edukacji kulturalnej, wynikających z podstaw programowych kształcenia ogólnego, programów wychowawczo-profilaktycznych i wizji placówek.

Założono, że bezpośredni kontakt kadry zarządzającej przedszkoli i szkół z przedstawicielami teatrów, muzeów i innych instytucji może zaowocować nawiązaniem współpracy realizacja interesujących przedsięwzięć, z korzyścią dla obu stron.”

Grono uczestników projektu w roku szkolnym 2022/23 objęło: Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Łodzi, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Łodzi, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 37 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 64 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 83 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 139 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 170 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 174 w Łodzi, Przedszkole Miejskie nr 121 w Łodzi, Technikum nr 3 w Łodzi, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bedoniu Wsi, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. St. Staszica w Zgierzu oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Odbyło się pięć interesujących spotkań.

Projekt „Kultura w szkole, szkoła w kulturze” jest - jak pisze Mariola Zajdlc - inspiracją dla odważnej realizacji przedsięwzięć szkolnych i międzyszkolnych związanych z tą tematyką i łódzkimi instytucjami kultury.”

Tomasz Misiak – ŁCDNiKP
„Kultura w szkole, szkoła w kulturze”,
redakcja Mariola Zajdlc, Wydawnictwo
i Pracownia Poligraficzna ŁCDNiKP, Łódź 2023

Orientacja zawodowa w SP nr 3 w Łodzi

ZAWODY BLISKO NAS

Tematyka orientacji zawodowej jest w Szkole Podstawowej nr 3 im. mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Łodzi podejmowana z dużym zaangażowaniem. W roku szkolnym 2022/2023 klasy pierwsze i drugie - pod hasłem „Zawody blisko nas” - realizowały we współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego projekt edukacyjny „Modelowanie przedszkolnych/szkolnych systemów orientacji zawodowej”.

Celem orientacji zawodowej w klasach I - III szkoły podstawowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej, i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji. I tym właśnie kierowaliśmy się w naszych działaniach. Współpraca uczniów, ich rodziców i czterech nauczycielek przyniosła bogate efekty. Uczniowie poznawali tematykę zawodów w różnorodny sposób. Na przykład spotykając się z interesującymi gośćmi zapraszanymi do szkoły. W ten sposób poznaliśmy pracę cukiernika. Podczas spotkania uczniowie zakasali rękawy, by przygotować szarlotki w słoiku, poczynawszy od zagniatania ciasta kruchego, przez obieranie i krojenie jabłek, po pilnowanie wszystkiego w przenośnych piekarnikach. Sprawilo im to wiele radości, a zwieńczyli swoje działania smacznym deserem. Gdy naszym gościem był Teatr Łątka, uczniowie współtworzyli z aktorami przedstawienie teatralne, dzięki czemu poznali pracę reżysera, scenarzysty, scenografa, kostiumologa, twórcy lalek oraz aktorów teatralnych. Przedstawienie, które wystawili, dało im ogromną satysfakcję. Wzbogacili także swoją wiedzę o tym, jak funkcjonuje teatr i co konkretnie robią pracujący w nim przedstawiciele różnych specjalności. Wiele radości i ekscytacji przyniosły uczniom warsztaty eksperymentalne i naukowe. Podczas nich dowiedzieliśmy się, co to jest suchy lód, jak należy się z nim obchodzić, jakie stany skupienia ma woda. Uczniowie mogli

brać czynny udział w eksperymentach, co sprawiało, że nie chcieli ich kończyć. Wielu zapałało chęcią do eksperymentowania, co być może w przyszłości zaowocuje ich naukową pracą zawodową. Tematem spotkań i warsztatów z zakresu rękodziela raz było wykonywanie palm wielkanocnych, a kiedy indziej - ceramika. Trzeba było ulepić z gliny pożądany przedmiot, a później wypalić go w odpowiedniej temperaturze. Kolejnym etapem było szkliwienie i na końcu utrwalanie go w piecu. Pracy było wiele, ale powstały piękne pojemniki, które nawet w zmywarce się nie zniszczą. W taki interesujący sposób poznaliśmy pracę artysty ceramika. Drugim filarem poznawania zawodów były nasze wycieczki i wycieczki. Współpraca ze środowiskiem lokalnym pozwoliła nam na poznanie zawodu krawca. Okazało się, że większość uczniów nie miała jeszcze w rękę igły, a przed nimi było przerobienie starych džinsów na torbę na zakupy. Mimo problemów z poplątanymi nitkami udało się to wszystkim. Również podczas wycieczki dowiedzieliśmy się, jak wygląda projektowanie przedmiotów codziennego użytku, a konkretnie - toreb. Wcale nie jest łatwo wymyślić wzór, który spodoba się innym, a dodatkowo zaplanować go tak, aby zmieścił się na określonej powierzchni. Na zakończenie uczniowie samodzielnie zaprojektowali i udekorowali swoje torby bawełniane, które służą im do dziś. W czasie jednej z wycieczek poznaliśmy także pracę strażaka. Mogliśmy sprawdzić się jako adepci tej służby, gdyż zaproponowano nam test sprawnościowy, który przeszliśmy pozytywnie. Uczniowie przy-

pomnieli i utrwaliли sobie numery alarmowe, a na koniec mogli jeszcze obejrzeć wóz strażacki oraz przymierzyć strażackie stroje. Kolejnym sposobem na zgłębianie tematyki orientacji zawodowej były zajęcia prowadzone przez dzieci. Tu był widoczny ich wkład i trud włożony w zapoznanie się z danym zawodem, zebranie podstawowych informacji, a na koniec prezentację ich przed klasą. W ten sposób uczniowie poznali pracę lekarza weterynarii, fryzjera, policjanta, kucharza, strażaka, mechanika, a nawet informatyka.

Podkreśliśmy, że tematyka orientacji zawodowej była realizowana w czasie zajęć dydaktycznych. Staraliśmy się tak je planować, aby znalazło się miejsce na zapoznanie z zawodem powiązany z danym tematem. W ten sposób podczas tematów związanych z pogodą uczniowie dowiedzieli się, czym zajmuje się hydrolog oraz wykonali modele obiegu wody w przyrodzie. W czasie omawiania tematów wiosennych nie mogło zabraknąć przedstawienia pracy ogrodnika. A co za tym idzie, musieliśmy coś posiać. Padło na fasolę, wprowadziliśmy ją do ogrodu, tylko w torebkach strunowych, abyśmy mogli obserwować, jak rosną korzenie i kiedy wyjdzie łodyga. Przy realizacji tematów o zdrowym odżywianiu omawialiśmy zawód dietetyka. Oczywiście pojawiła się tutaj piramida zdrowego żywienia. Przy omawianiu tematów związanych z zawodem architekta i budową domów uczniowie tworzyli swoje makiety miast, co sprawilo im wiele radości. Realizując we współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego projekt edukacyjny „Zawody blisko nas” musimy stwierdzić, że odbyło się to z dużą korzyścią dla uczniów. Wielopłaszczyznowo poznawali różne zawody i tematykę z nimi związaną, co pozwoliło na utrwalenie i lepsze zapamiętanie wszystkich nowych informacji. Po zakończonym projekcie w szkole odbyło się uroczyste podsumowanie, a film z naszych działań można znaleźć na stronie internetowej szkoły (<https://sp3lodz.wikom.pl/>). Nie poprzestajemy jednak na tym i planujemy w naszej szkole kolejne projekty związane z tematyką orientacji zawodowej.

Tekst i zdjęcie: Urszula Brzezińska
i Urszula Żmuda-Młynarczyk - SP nr 3 w Łodzi

Szkoła Podstawowa nr 33 w Łodzi w projekcie ŁCDNiKP

Poznajemy zawody - POLICJANT

W roku szkolnym 2022/2023 Szkoła Podstawowa nr 33 w Łodzi im. Stefana Kopcińskiego w Łodzi już po raz ósmy przystąpiła do projektu „Modelowanie przedszkolnymi/szkolnymi systemami orientacji zawodowej”, realizowanego przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Uczniowie zawsze chętnie przygotowują informacje na temat wybranych zawodów i prezentują je kolegom na godzinach wychowawczych, a także podczas corocznego podsumowania projektu. Maria Kubacka, uczennica klasy 6a, zaprezentowała koleżankom i kolegom w atrakcyjnej formie wywiadu informacje o pracy policjanta. Wywiad przeprowadziła ze swoim tatą - nadkomisarzem Krzysztofem Kubackim, zastępcą naczelnika Wydziału Konwojowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi i przygotowała do publikacji pod opieką koordynatora projektu szkolnego Ewy Nowickiej

Maria Kubacka:

Tato, co spowodowało, że wybrałeś zawód policjanta?

Krzysztof Kubacki:

Moja myśl o tym, aby zostać policjantem była spowodowana opowieściami mojego taty. Był on policjantem i patriotą, często opowiadał mi o swojej służbie oraz związanych z nią zdarzeniach. Zawsze wzbudzał we mnie zainteresowanie swoimi opowieściami. Gdy byłem starszy, oprócz opowieści dotyczących służby zaszczerpił mi wartości, którym był zawsze wierny. Często z jego ust padały słowa: Bóg, Honor, Ojczyzna. I tak w obliczu tych rodzinnych, patriotycznych przekazów, jak również rad mojego taty, postanowiłem po ukończeniu szkoły wstąpić w szeregi policji. Programy telewizyjne oraz filmy również przyczyniły się do wyobrażenia siebie w przyszłości jako policjanta, przyjaciela osób pokrzywdzonych, strażnika prawa bezwzględnie dla przestępców. Oczywiście nie bez znaczenia była także możliwość wcześniejszego przejścia na emeryturę policyjną.

Maria Kubacka:

Co trzeba zrobić, aby zostać policjantem?

Krzysztof Kubacki:

Przed ubiegającymi się o stanowisko policjanta stawiane są wysokie wymagania. Osoba taka musi mieć polskie obywatelstwo. Powinna cieszyć się nieposzlakowaną opinią i posiadać minimum średnie wykształcenie. Musi być niekarana, zdrowa psychicznie i fizycznie, i w pełni korzystać z praw publicznych.

Maria Kubacka:

Tato, ile lat już pracujesz w tym zawodzie?

Krzysztof Kubacki:

Przede wszystkim należy podkreślić, że funkcjonariusz polskiej policji nie pracuje, tylko służy. Jest to służba i niesienie pomocy drugiemu człowiekowi. Ja rozpocząłem ją 18 czerwca 2002 r., czyli mam już za sobą 21 lat służby.

Maria Kubacka:

Lubisz to, co robisz?

Krzysztof Kubacki:

Nawet nie wyobrażam sobie, że mógłbym robić coś innego. Najbardziej w byciu policjantem cenię brak rutyny. Nie ma powtarzalności, która może nudzić. Codziennie coś się dzieje, każda sprawa to nowe wyzwanie. Poza tym lubię kontakt z ludźmi. Moja służba daje mi dużo satysfakcji i zadowolenia.

Maria Kubacka:

Co robisz jako zastępca naczelnika Wydziału Konwojowego KWP w Łodzi?

Krzysztof Kubacki:

W Wydziale Konwojowym zajmuję się zarządzaniem i nadzorem nad służbą podległych mi policjantów.

Maria Kubacka:

Czy miałeś niebezpieczne akcje?

Krzysztof Kubacki:

Chyba nikomu nie trzeba tłumaczyć, że służba funkcjonariusza w policji jest niebezpieczna. Wprawdzie obowiązki, które teraz wykonuję, nie generują tylu niebezpiecznych sytuacji, ale w mojej 21-letniej służbie było wiele niebezpiecznych sytuacji, takich jak interwencje z przestępcami, którzy próbowali w stosunku do mnie użyć niebezpiecznego narzędzia. W najbardziej niebezpiecznych akcjach brałem udział wtedy, gdy przynależałem do nieetatowej grupy rozpoznania minersko-pirotechnicznego, gdzie do moich zadań należało wspomaganie działań komórek służby kryminalnej i śledczej w zwalczaniu przestępczości związanej z wykorzystaniem materiałów wybuchowych.

Maria Kubacka:

Czego szczególnie cennego nauczyłeś się, służąc w policji?

Krzysztof Kubacki:

Przede wszystkim empatii do drugiego człowieka, bo służba policjanta to przede wszystkim służba dla drugiego człowieka.

Uczniowie CKZiU na praktykach w Malmö Do Szwecji po nowe HORYZONTY ZAWODOWE

Na podstawie decyzji Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności w Warszawie nasza szkoła - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łodzi - uzyskała akredytację Erasmusa w sektorze Kształcenia i Szkolenia Zawodowego ważną w latach 2021 - 2027.

Ten renomowany status pozwala na zapewnienie finansowania zagranicznych praktyk zawodowych dla uczniów kształcących się w Technikum nr 19 w strukturze CKZiU w Łodzi. W roku szkolnym 2022/2023 zrealizowaliśmy drugą mobilność w ramach akredytacji.

Zasadnicza część projektu została zrealizowana od 17 kwietnia do 2 czerwca 2023 r. w szwedzkim mieście Malmö, a przygotowania związane z wykonaniem mobilności z naszym partnerem zagranicznym EU Mobility w Szwecji rozpoczęliśmy na początku roku szkolnego 2022/2023. We wrześniu 2022 r. rozpoczęliśmy w szkole promocję projektu Erasmus+, skierowanego do uczniów kształcących się w zawodach: technik weterynarii, technik logistyk, technik fotografii i multimediów oraz technik informatyk. Spośród wielu chętnych w procesie rekrutacji wybraliśmy dziesięcioro uczniów. Wiele uwagi poświęcono odpowiedniemu przygotowaniu do wyjazdu. Uczniowie, opiekunowie oraz koordynator projektu od października 2022 r. odbywali szereg szkoleń, zebrań organizacyjnych, warsztatów, mających na celu odpowiednie przygotowanie grupy wyjazdowej, dokumentacji, poznanie specyfiki pracy oraz kultury, języka i obyczajów Szwedów. Oprócz tego podczas wielu wydarzeń szkolnych i miejskich promowaliśmy program Erasmus+. Została założona projektowa strona internetowa, tablica ogłoszeń i konta w mediach społecznościowych: na Messengerze i Instagramie.

Z uwagi na aspekt ekologiczny oraz propagowanie „zielonej podróży” uczniowie dotarli do Malmö drogą kolejowo-promową. Program praktyk został ustalony pomiędzy szkolnym koordynatorem projektu a przedstawicielami organizacji przyjmującej uczniów. W ramach przygotowań uczniowie, korzystając ze Skype'a, uczestniczyli w rozmowach z przedstawicielami organizacji przyjmującej. Dało to im możliwość zapoznania się ze specyfiką zagranicznego systemu pracy, warunkami zakwaterowania i wyżywienia, miejską komunikacją, także weryfikacji w sprawności posługiwania się językiem angielskim. W zakresie weryfikacji językowej uczniowie wykonali także test na platformie OLS. Dobrze przygotowani, przeszkoleni, zaopatrzeni w odzież roboczą i kompletny zakres ubezpieczeń, wyruszyli w nocy z 15 na 16 kwietnia 2023 r. w podróż kolejowo-promowo-autobusową do Szwecji.

Na miejscu w firmach przyjmujących na praktyki zostali przeszkoleni z zasad BHP i oraz wdrożeni w system pracy poszczególnych współuczestników projektu.

Informatycy obserwowali oraz aktywnie

uczestniczyli w życiu ReDI School od Digital Integration, co dało im możliwość pracy z ludźmi z całego świata. Uczniowie poznali tam ciekawe metody pracy oraz podejście do zadań. Pozwoliło im to zdobyć nowe umiejętności, zwłaszcza w zakresie programowania oraz rozwijać te już posiadane. Bardzo dużym wyzwaniem, z jakim musieli się zmierzyć, było porozumiewanie się w języku angielskim.

Przyszli technicy weterynarii odbywali praktyki w przychodni weterynaryjnej. Podczas praktyk statystowali przy wielu zabiegach sanitarno-higienicznych i fizyoterapeutycznych, a także pobierali próby do badań laboratoryjnych. Dzięki projektowi Erasmus+ zdobyli umiejętności i kompetencje, które mogli skonfrontować z wiedzą nabytą w naszej szkole. Wynik był „na plus” - szkolna wiedza przydała się w praktyce.

Uczniowie kształcący się w zawodzie technik logistyk pracowali w magazynie producenta słojeń. Praktykanci przygotowywali przesyłki zgodnie z zamówieniem klienta oraz zleceniami wewnętrznymi, dbali o prawidłowe składowanie i przechowywanie towarów w magazynie, przyjmowali, etykietowali, a także konfekcjonowali produkty. Poznali magazynowy system informatyczny oraz wyposażenie techniczne firmy.

Fotografowie nabyli umiejętności związane z przygotowaniem planu zdjęciowego, rejestrowaniem, obróbką i publikowaniem obrazu cyfrowego. Przygotowywali materiały do wykonywania projektów graficznych, marketingowych, publikowali projekty multimedialne w mediach społecznościowych.

Oprócz pracy uczestnicy projektu Erasmus+ mieli zapewniony bogaty program kulturalno-turystyczny. Rozpoczęli od spaceru po Malmö z lokalną przewodniczką, zobaczyli ciekawe zakątki miasta oraz zdobyli praktyczną wiedzę na temat funkcjonowania w nim. Zwiedzali też Malmö Castle Museum oraz Technical Museum. W ramach projektu odbyła się całonocna wycieczka do Kullaberg, najbardziej wysuniętego na zachód punktu Szwecji, z pięknymi 188-metrowymi klifami i starą latarnią morską o nazwie „Kullens fyr”, jedną z najwyższych położonych w Szwecji. Bardzo dużą atrakcją była całonocna wycieczka do stolicy Danii - Kopenhagi, z przejazdem mostem Oresund, łączącym Danię ze Szwecją.

Projekt z pewnością przyczynił się do zwiększenia aktywności zawodowej uczniów, ich mobilności i przedsiębiorczości, pozwolił im wzbogacić zawodową wiedzę teoretyczną i praktyczną, udoskonalić umiejętności językowe. Jako organizatorzy w pełni zgadzamy się ze stwierdzeniem: „Erasmus zmienia życie, otwiera umysł”. Albowiem obserwując inne kultury uczymy się życia, otwieramy na odmienność i różnorodność. W czasie naszej mobilności zagranicznej w polskich szkołach odbywały się matury. Uważamy jednak, że prawdziwy egzamin dojrzałości z zaradności życiowej, organizacji wyjazdu, współpracy w grupie, radzenia sobie ze stresem, sprawami zawodowymi i językowymi, uczniowie zdali celująco uczestnicząc w Programie Erasmus+.

Kamil Kaluża i Jan Bołtuć - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łodzi

Język polski jako obcy w wybranych naukach matematyczno-przyrodniczych

LEKCJA Z UCZNIEM CUDZOZIEMSKIM

W związku z sytuacją w Ukrainie polskie szkoły przyjęły wielu uczniów, dla których język polski jest językiem obcym. W roku szkolnym 2022/2023 wprowadzono dodatkowe godziny języka polskiego jako obcego w polskich szkołach.

Najczęściej lekcje takie prowadzą nauczyciele - poloniści, z reguły nie mający kwalifikacji z zakresu glottodydaktyki. Dostępne są jednak szkolenia i kursy, warto z nich skorzystać, aby poszerzyć swój wachlarz metod kształcenia. W Polsce istnieje kilka ośrodków zajmujących się nauką języka polskiego jako obcego. Jednym z najstarszych jest Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców Uniwersytetu Łódzkiego. Oprócz nauki języka polskiego jako obcego ośrodek ten oferuje naukę matematyki, fizyki, chemii, biologii i geografii w języku polskim. Cudzoziemiec poznaje tu zatem język polski w celu komunikacji, ale i z zakresu powyższych przedmiotów, uzyskując duży zasób branżowych słów. W niniejszym artykule chcemy podzielić się z nauczycielami wieloletnim doświadczeniem w prowadzeniu zajęć z matematyki, fizyki i chemii w języku polskim jako obcym. Na wstępie pragniemy mocno podkreślić, że podstawą jest tutaj komunikacja, umiejętność sporządzania notatek, czytania ze zrozumieniem oraz udzielania odpowiedzi w formie pisemnej i ustnej.

FIZYKA

Początki zmagają z fizyką w grupach cudzoziemskich mogą być trudne, ponieważ język fizyki zawiera wiele słów i struktur, których nie ma w języku codziennym. Kluczem jest zatem poznanie odpowiednich terminów, takich jak wielkości fizyczne, symbole, jednostki wielkości fizycznych, a także umiejętność zadawania pytań dotyczących pomiarów i jednostek. Struktury językowe wprowadzane na pierwszych zajęciach są przywoływane wielokrotnie na późniejszym etapie nauki, dlatego bardzo ważne jest zbudowanie przez nauczyciela bazy struktur i pojęć, których stosowanie będzie mógł wykorzystywać przy omawianiu różnych zagadnień. Fizyka opiera się na matematyce, dlatego czytanie i zapisywanie równań oraz wzorów stwarza dodatkową trudność. Ponadto niektóre pojęcia w fizyce, na przykład jednostki miary lub sposoby przedstawiania wyników eksperymentów, mogą różnić się międzykulturowo. Dlatego ważne jest, aby nauczyciele pomogli uczniom

w przezwyciężeniu potencjalnych problemów językowych poprzez tłumaczenie trudnych pojęć, wyjaśnianie równań i formuł w sposób prosty i jasny, z jednoczesnym utrwalaniem poznanych form językowych. Kolejny etap nauki wykorzystywany jest na wprowadzenie leksyki i podstawowych struktur, które są budowane wokół abstrakcyjnych - a przez to „ponadjęzykowych” - wzorów fizycznych. W ten sposób w oparciu o równanie $v = s/t$ można wprowadzić słowa „prędkość”, „droga”, „przemieszczenie”. Wprowadzenie do tematu wielkości fizycznych i jednostek w układzie SI jest niezbędne, aby uczniowie mieli solidne podstawy do dalszego rozwoju słownictwa i wiedzy z zakresu fizyki. Warto zwrócić uwagę na trudności, jakie napotyka uczeń nie mówiący po polsku w związku z podobieństwem fonetycznym wyrazów. Przykładem mogą być „przemieszczenie” i „przyspieszenie”, „siła” i „ciało” czy „środek” i „ośrodek”. Problemy stwarza często rozróżnianie przymików „do” i „od”, jak również zrozumienie i rozróżnienie takich liczebnikowych struktur językowych, jak „po pięciu sekundach” i „w piętej sekundzie”. Kłopot wynika tutaj z podobieństwa liczebników głównych i porządkowych, a także z problemów z rozumieniem polskich przymików. Należy zatem pamiętać, że nauka języka fizyki wymaga skupienia na szczegółach.

MATEMATYKA

Lekcje matematyki w języku polskim jako obcym należy rozpocząć od liczebników głównych, począwszy od 0 do 9, poprzez liczby dwucyfrowe i trzycyfrowe, aż po czytanie liczb czterocyfrowych, takich jak tysiąc czy dwa tysiące. W klasach starszych dodatkowo uczymy czytania liczb większych typu: 12.345 i milion. Kiedy uczeń opanuje ten zakres, przechodzimy do liczebników porządkowych. Warto się na nich skupić, gdyż występują w czytaniu ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz potęg i pierwiastków, a dodatkowo w klasach starszych - logarytmów. W czytaniu liczebników porządkowych skupiamy się na zaimkach pytających: który? która? które? Na początku omawiamy liczebniki porządkowe od zera do

dwudziestu, następnie pokazujemy zasadę odmiany liczebników porządkowych dwucyfrowych i większych, w których odmieniają się tylko cyfry jedności i dziesiątek (np. trzysta trzydziesty szósty). Zwracamy uwagę na wyjątki w odmianie liczby 300 (trzechsetny) oraz 400 (czterechsetny) oraz możliwość odmiany: tysięczny i tysięczny. Po utrwaleniu czytania liczebników porządkowych można przejść do etapu czytania ułamków zwykłych. W ramach podstaw matematyki z zakresu geometrii warto omówić zagadnienia planimetrii, w tym takie pojęcia jak: punkt, prosta, półprosta, odcinek, proste prostopadłe i proste równoległe. Ponadto omawiamy wielokąty: trójkąt (tu należy wspomnieć pojęcie kąta), trapez, równoległobok, romb, prostokąt i kwadrat, a także definiujemy koło i okrąg, a wraz z nimi środek okręgu/koła i promień okręgu/koła.

CHEMIA

Fundamentem uczenia chemii w języku obcym jest zapoznanie ucznia z nazwami związków chemicznych (substancji), szkła laboratoryjnego i podstawowych czynności laboratoryjnych, a także wyrównanie różnic programowych ze szkoły średniej i uzupełnienie materiału, w celu przygotowania obcokrajowca do podjęcia studiów w języku polskim. Naukę chemii w języku polskim jako obcym rozpoczynamy od pracy z układem okresowym. Uczeń otrzymuje wydrukowany w języku polskim układ pierwiastków chemicznych z podstawowymi informacjami, typu symbol, nazwa, podział na metale i niemetale. W krótkim czasie nie wprowadzamy zbyt dużej partii materiału i nowych terminów. Rozpoczynamy od nauki czytania i wymowy poszczególnych nazw pierwiastków chemicznych w mianowniku. Później dokładamy pojęcie „symbol pierwiastka”. Słowo „symbol” łączymy z dopełniaczem (symbol czego?) i tak ćwiczymy nazwy i symbole poszczególnych pierwiastków. Układ okresowy pierwiastków chemicznych podzielony jest na metale i niemetale, więc pytając o symbol i nazwę pierwiastka pytamy również czy jest metalem, czy niemetalem. Istotne jest, aby zwracać uwagę na końcówki, których uczniowie używają podczas deklinacji. Na kolejnych lekcjach chemii uczymy nazw związków dwuskładnikowych, zaczynając od tlenków, czyli połączenia tlenu i dowolnego pierwiastka. Pojawiają się kolejne terminy: wzór sumaryczny, wartościowość pierwiastka, indeks stechiometryczny; ustalamy wzory sumaryczne wybranych tlenków. Rzeczowniki podajemy w mianowniku liczby pojedynczej, podajemy również końcówki mianownika liczby mnogiej lub cały wyraz, jeśli ulega zmianie w mianowniku liczby mnogiej. Najwięcej uwagi poświęcamy czasownikom, podając formę niedokonaną i dokonaną oraz możliwość łączenia czasownika z rzeczownikiem czy liczebnikiem.

dr Barbara Busiakiewicz, mgr Marzena Tomczak,
dr Magdalena Wojciechowska – Studium Języka
Polskiego dla Cudzoziemców UŁ

Obcokrajowcy z językiem polskim za pan brat

„SŁOWIAŃSKA DUSZA” i „PRZODOWNIK ORTOGRAFII” dla uczniów z Ukrainy

Wśród licznych w naszym kraju uchodźców wojennych z Ukrainy są dzieci i młodzież, a także osoby dorosłe i starsze. Bez względu na wiek wszyscy oni przenikają w polskie społeczeństwo, stając się jego członkami. Uczą się mówić i pisać w języku polskim, poznają polską tradycję i kulturę. Dlatego w minionym roku szkolnym zdecydowałem się zorganizować dwa duże wydarzenia adresowane właśnie do nich, aby mogli sprawdzić swoje umiejętności językowe, a także miło spędzić czas.

W 47 Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi odbył się I Konkurs Poezji Śpiewanej, Recytacji i Czytania Performatywnego „Słowiańska dusza”. Udział w nim wzięło 30 uczniów łódzkich szkół podstawowych, wśród nich dzieci i młodzież z Ukrainy. Prezentowano utwory wybitnych polskich autorów, takich jak Adam Mickiewicz, Jan Brzechwa, Julina Tuwim czy Wisława Szymborska. Jury bardzo wysoko oceniło uczestników, słuchając których trudno było niekiedy dostrzec, że język polski jest dla nich obcy.

W Szkole Podstawowej nr 29 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 w Łodzi pisano natomiast I Dyktando z Języka Polskiego dla Obcokrajowców „Przodownik ortografii”. Udział wzięło 60 uczestników, byli wśród nich obywatele Ukrainy, a także Białorusi, Turcji, Azerbejdżanu i Libanu. Patronat nad wydarzeniem objęli: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska oraz Bogdan Wysocki - Konsul Honorowy Ukrainy w Łodzi. Magdalena Podgórska, przewodnicząca po Księżym Młynie, przygotowała tekst o tym największym zabytkowym kompleksie fabrycznym w Łodzi, który odczytał Mateusz Czwartosz - aktor Teatru Jaracza. Po zakończeniu zmagani ortograficznych uczestnicy dyktanda udali się na spacer po Księżym Młynie. Podsumowanie wydarzenia i wręczenie nagród odbyło się w Ośrodku Kultury Górna. Jury wysoko oceniło prace uczestników. Aż 10 osób popełniło nie więcej niż 10 błędów, całkiem dobrze radząc sobie z nietrywialnym tekstem dyktanda. Tytuł „Przodownika ortografii” zdobył obywatel Ukrainy, który popełnił zaledwie dwa błędy. To 15-letni uczeń Zespołu Szkół

Ponadpodstawowych nr 5 w Łodzi, na kierunku logistyka. W naszym kraju przebywa od ponad roku, a języka polskiego nauczyła go sąsiadka - polonistka. Jest ambitnym i aktywnym nastolatkiem, interesuje się historią i grami komputerowymi, chodzi na siłownię, a w domu chętnie pomaga mamie.

Ponieważ zarówno „Słowiańska dusza”, jak i „Przodownik ortografii” spotkały się z dużym zainteresowaniem, planują powtórzyć w tym roku szkolnym obydwie wydarzenia.

Kamil Dyjankiewicz - nauczyciel języka rosyjskiego i języka polskiego jako obcego w SP nr 29 i 47 LO w Łodzi

Dwujęzyczne PRZEDSZKOLE

Przez kolejne lata mojej praktyki zawodowej obserwowałam, jak prowadzono w przedszkolu zajęcia z języka angielskiego. Nauczyciele starali się, aby były atrakcyjne. Stosowali zróżnicowane metody i formy pracy, proponowali ciekawe pomoce dydaktyczne. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem, ale zastanawiający był dla mnie fakt, że dzieci po ich zakończeniu nie reagowały na polecenia w języku angielskim i nie stosowały poznanych zwrotów. Uzmysłowiłam sobie wówczas, że powielany jest ten sam model kształcenia, który stosowano, kiedy ja uczyłam się języka angielskiego i mimo bardzo dobrej znajomości leksyki, gramatyki i fonetyki długo miałam problem ze swobodnym komunikowaniem się.

Projekt Dwujęzyczne Łódzkie, w którym wzięłam udział w roku szkolnym 2021/2022, zmienił moje podejście do kształcenia językowego. Dostrzegłam, że nabywanie kompetencji językowych powinno opierać się na obcowaniu z językiem w codziennych sytuacjach. Założenia projektu zachęciły mnie do wdrożenia mojej grupy przedszkolnej do stosowania języka angielskiego podczas komunikowania się wymiennie z językiem polskim. Codziennie wprowadzane były kolejne etapy projektu „z udziałem” przyjaznych edukacyjnych pacynek Baby Beatles - Żuczków, zgodnie z zaleceniami autorki Claire Selby. Pierwszego dnia oglądaliśmy wspólnie film. Drugiego dnia wymyślałam wspólnie z dziećmi choreografię do piosenki i bawiliśmy się przy niej. Trzeciego dnia dzieci dostawały zadanie-niespodziankę: kartę pracy lub pracę plastyczną, którą mogły zabrać do domu. Czwartego dnia atrakcją był udział w zabawie lub grze, która nawiązywała do treści aktualnie realizowanych, przewidzianych w programie kształcenia, a jednocześnie

utrzymywała i przypominała materiał językowy. Dzieci często samodzielnie inicjowały zabawę z Baby Beatles, chętnie spełniając ich prośbę: „staramy się bawić w języku angielskim”. Te z mniejszymi kompetencjami językowymi przyswajały głównie pojedyncze słowa, a te mające już wcześniej kontakt z angielskim poszerzały i utrzymywały użycie słownictwa w zakresie prostych zwrotów w typowych sytuacjach komunikacyjnych. Częste powtórzenia, wyraźne artykułowanie zwrotów przez lektora i łatwo wpadające w ucho melodie sprawiły, że dzieci znacznie udoskonalily swoje kompetencje językowe. Zmotywowane chęcią lepszego poznania nowych przyjaciół - Baby Beatles - z łatwością i przyjemnością przyswajały i wykorzystywały nową leksykę. Najbardziej satysfakcjonującym dla mnie celem, który udało nam się osiągnąć, była zmiana stosunku do języka angielskiego. Dzieci rozumiały, że znajomość języka obcego może być bardzo pomocna w komunikowaniu się z innymi i dostarcza wiele radości. Ponieważ dostrzegłam, że dzieci

najszybciej przyswajają sobie zakres słownictwa, który jest im najbliższy i najbardziej potrzebny w komunikacji - doskonalenie kompetencji językowych zaczynamy od słów i zwrotów najczęściej używanych w codziennych sytuacjach. Staram się również, aby język angielski przenikał do środowiska rodzinnego dzieci, na przykład poprzez naukę prostych rymowanek, dotyczących codziennych czynności. Najbardziej cieszą mnie opowieści o tym, jak moi wychowankowie przekładają na język polski piosenkę usłyszaną w radiu lub podejmują próby rozmowy w języku angielskim podczas zagranicznych wyjazdów. Jestem przekonana, że działania projektowe stały się pierwszym krokiem do tego, aby komunikowanie się w języku angielskim nie było stresujące, a stało się swobodną umiejętnością, która może wpłynąć na podniesienie poczucia własnej wartości i pewności siebie - zarówno uczących się, jak i nauczyciela.

Tekst i zdjęcie Eliza Piaskowska - Przedszkole Miejskie nr 112 w Łodzi

ZREALIZUJ BON DLA NAUCZYCIELA

Trwała aluminiowa obudowa

2 500⁰⁰
PLN

Lekki, smukły i elegancki

Laptop Lenovo **ThinkBook 14 G4 IAP**
i5-1235U 16GB 512GB SSD WIN11PRO

kod produktu: **INS01001**
Laptop Lenovo ThinkBook 14 G4 IAP i5

Lenovo[™]

Trwała aluminiowa obudowa

2 500⁰⁰
PLN

Lekki, wydajny, wielozadaniowy

Laptop Lenovo **ThinkBook 15 G4 IAP**
i5-1235U 16GB 512GB SSD WIN11PRO

kod produktu: **INS01002**
Laptop Lenovo ThinkBook 15 G4 IAP i5-1235U

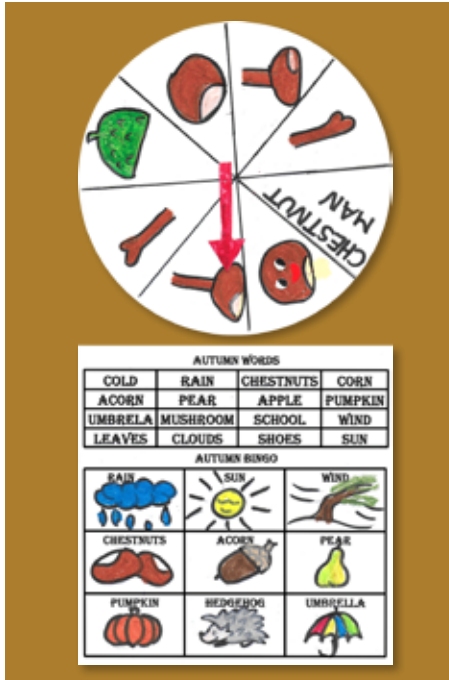
Podane ceny są cenami brutto, zawierają 23% podatku VAT. Oferta ważna do wyczerpania zapasów. Dostępność sprawdź na insgrafdigital.pl

Zrealizuj bon na www.insgrafdigital.pl

GRY I ZABAWY TEMATYCZNE

na zajęciach języka angielskiego w przedszkolu

Wprowadzenie przedszkolaków w świat języka angielskiego powinno opierać się przede wszystkim na spontanicznej zabawie. Myślę, że korzystanie z szerokiego wachlarza zabaw, gier czy piosenek zachęca dzieci do aktywnego udziału w zajęciach. Kluczem do sukcesu jest też postawa samego nauczyciela.

Z mojego doświadczenia wiem, że jeśli zabawa czy jakaś inna aktywność na zajęciach jest dla mnie ciekawa i w taki sposób ją przedstawię, to dzieci chętnie będą w niej uczestniczyć. Pokazanie, że język angielski nie jest straszny ani trudny, zaświecenie w dzieciach radości do odkrywania nowych słów i zwrotów oraz pozbycia się strachu przed mówieniem w innym języku niż ojczysty jest ogromnie ważne. W swojej pracy korzystam także z różnych pomocy dydaktycznych. Największą radość sprawiają rzeczy proste, na przykład gry takie jak bingo, memory czy koło fortuny, a także rysowanie według kodu albo polecenia nauczyciela do danej piosenki czy rymowanki. W podsumowaniu zajęć często korzystam z kalamburów na punkty. Nagrodą dla grupy jest wybrana zabawa czy inna aktywność na kolejnych zajęciach. Dzieci starsze - pięcioletnie i sześciolatki - uwielbiają zabawy ruchowe ze śpiewem, piosenki czy rymowanki, które pozwalają im na spożytkowanie chociaż części energii, jaką mają. Kiedy znają już część

liter, na zajęciach wprowadzam wykreślanki wyrazowe, uzupełnianie słów, szukanie wyrazu do obrazka. Dzieci uwielbiają rywalizację i ciągle sprawdzanie, kto i ile zapamiętał. W pracy pomaga mi program autorski, który napisałam. Zawiera on treści dotyczące najbliższego otoczenia dzieci, takie jak kolory, części ciała, pogoda, pory roku, dni tygodnia, rodzina, dom, zwierzęta wiejskie i egzotyczne, proste zwroty i pytania, a także tradycje i święta obchodzone w Anglii czy USA. Na uroczystości przedszkolne przygotowujemy piosenki, wierszyki lub laurki. Dodatkową atrakcją są bajki i gry multimedialne po angielsku. Pozwalają na osłuchanie się z językiem, zwrotami czy poleceniami w grach. Ze względu na różny poziom oraz wiek dzieci wykorzystuję zabawy dostępne dla wszystkich, takie jak torba z obrazkami, szukanie pary, ciepło-zimno, teatrzyk z pacynkami, obrazkowa ścieżka.

Monika Gmosińska - Przedszkole Miejskie nr 176 w Łodzi

NIEZAPOMNIANE ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO

Przygotowywanie upominków przez nauczyciela dla dzieci na koniec roku szkolnego budzi wiele kontrowersji. Przeciwnicy najczęściej mówią o rozpieszczaniu dzieci i odwróceniu tradycji, zgodnie z którą to nauczyciel dostawał prezenty od wychowanków. Jednak w wielu szkołach nauczyciele znajdują czas i chęci na przygotowanie symbolicznych podziękowań za wysiłek i zaangażowanie dzieci w ciągu całego roku nauki, za pracę na rzecz klasy czy po prostu za wspólnie spędzony rok.

Upominki te często mają charakter pamiątkowy. Zwykle są to dyplomy, certyfikaty, medale lub samodzielnie przygotowane drobne prezenty. Służą one: po pierwsze - wyrażeniu uznania za uczniowską pracę i wysiłek w ciągu roku szkolnego, po drugie - motywowaniu uczniów nawet w tym ostatnim dniu roku szkolnego, po trzecie - budowaniu więzi emocjonalnej między nauczycielem a uczniami, po czwarte - uhonorowaniu osiągnięć uczniów nie tylko w zakresie postępów w nauce, ale również zaangażowania społecznego, uzdolnień artystycznych i sportowych, koleżeńskości, uczynności czy pracowitości, po piąte - kreowaniu pozytywnego środowiska klasowego, radosnej atmosfery w klasie, po szóste - celebrowaniu końca roku szkolnego jako symbolicznego zakończenia pewnego etapu w życiu uczniów. Co może być upominkiem na koniec roku? Wiele zależy od kreatywności nauczyciela, czasu, który zechce poświęcić na przygotowanie oraz dobrej znajomości poszczególnych uczniów i zespołu klasowego. Przedstawiamy cztery pomysły upominków, które sprawdziły się w naszej szkole.

Listy do uczniów

Pisanie listów do uczniów jest ważnym i wartościowym narzędziem w pracy wychowawczej.

wawczej, tworzy w relacji z uczniem atmosferę zaufania, co sprzyja lepszemu zrozumieniu wspólnych potrzeb i dobrej komunikacji interpersonalnej. Warto zadbać, aby listy były autentyczne, pozytywne i dostosowane do indywidualnych potrzeb każdego ucznia. Należy docenić wysiłek każdego dziecka i pokazać, że rozumiemy jego perspektywę.

Słoiczki dobrych myśli

Słoiczek dobrych myśli to prezent, który przynosi radość i inspirację obdarowanej osobie. Należy w nim umieścić kolorowe karteczki, na których zapisujemy pozytywne myśli, inspirujące cytaty, życzenia czy osobiste komplementy. Jeśli wiemy o czymś szczególnym, co jest dla obdarowywanej osoby ważne, związane z jej zainteresowaniami, pasjami lub celami życiowymi, uwzględniamy to.

Talie kart bohaterów z bajek/gier/filmów/książek z wizerunkami uczniów

Talia kart bohaterów z wizerunkami uczniów to kreatywny i innowacyjny pomysł, który może stanowić doskonałą pamiątkę kończącego się roku szkolnego. Aby ją stworzyć należy poprosić uczniów o dostarczenie zdjęć lub zorganizować sesję fotograficzną, użyć programu graficznego lub aplikacji do

projektowania kart (np. <http://cardmaker.pythonanywhere.com>, <https://www.pokecard.net/>), dodając elementy graficzne, które nadadzą kartom bohaterów charakteru i unikatowości, przypisać każdemu uczniowi moc lub cechy, które go charakteryzują, zebrać karty w jedną talię i wydrukować je w domu lub skorzystać z usług drukarni, aby uzyskać profesjonalny wygląd.

Malowane torby z motywami dobranymi indywidualnie do uczniów

Należy wybrać torbę odpowiednią pod względem rozmiaru i funkcjonalności, z tkaniny odpowiedniej do malowania, zebrać informacje o ulubionych kolorach, motywach czy pasjach ucznia i zaprojektować motyw, który będzie do ucznia pasował. Postarać się o farby akrylowe lub pisaki do malowania na tkaninach, ewentualnie też o stemple czy szablony. Malując pamiętać o umieszczeniu we wnętrzu torby kartonu, aby zapobiec zniekształceniu rysunku na drugiej stronie. Do motywu graficznego dodać imię ucznia lub inne indywidualne elementy, aby torba była wyjątkowa i przypisana do konkretnej osoby.

Agnieszka Pabiniak
Szkoła Podstawowa nr 142 w Łodzi
Zdjęcie Pixabay

Z WIZYTĄ W RESTAURACJI czyli język angielski w praktyce

W dzisiejszych czasach, gdy obraz wypiera słowo, nauka języka obcego staje się coraz większym wyzwaniem. Jednakże dzieci, które najchętniej uczą się przez zabawę, pokazują nam, że istnieje rewelacyjny sposób na opanowanie języka obcego. Z natury ciekawe świata i pełne pasji do nauki, dzieci otwierają się na wiedzę poprzez praktyczne angażowanie się w proces edukacyjny.

Nauka języka powinna więc opierać się na bezpośrednim zastosowaniu go w codziennych sytuacjach. Pozwoli to uczniom osiągnąć większą pewność siebie i swobodę w posługiwaniu się angielskim, który przynika obecnie każdej sferze ich życia. Idąc tym tropem opracowałam lekcję całkowicie bazującą na zastosowaniu języka angielskiego w praktyce. Kiedy wchodzi się do klasy, od razu można poczuć wyjątkową atmosferę. Stoliki udekorowane kwiatami, serwetki nałożone starannie na każde miejsce. Nie jest to zwykła klasa, to restauracja pełna przygód i nauki. Tutaj dzieci, pełne pasji i ciekawości, zdobywają doświadczenie językowe poprzez zabawę. Przechodząc przez drzwi tej niezwyklej restauracji dzieci przenoszą się w czasie i przestrzeni. Kolorowe plakaty z menu, gwar rozmów i muzyka w tle - wszystko to sprawia, że uczniowie czują się jak prawdziwi goście w eleganckim lokalu. Wystrój klasy odgrywa ważną rolę w pobudzaniu wyobraźni i tworzeniu autentycznego doświadczenia. W jednym z kątów klasy stoi stół z kolorowymi produktami spożywczymi. Nazwy produktów ukryte są na tablicy pod postacią kodów QR, które można odczytać za pomocą aplikacji na smartfonie. Dzieci z entuzjazmem odczytują kody, odkrywając kolejne nazwy dań, napojów, owoców i warzyw. Na tablicy multimedialnej prezentują dzieciom scenkę z zamawianiem dań w restauracji. Widzą, jak postacie na ekranie płynnie porozumiewają się w języku angielskim. To dla nich inspirujący obraz tego, co mogą osiągnąć. Z uwagą śledzą dialogi, próbując samodzielnie odczytać i zrozumieć, co się dzieje. Pora na aktywność praktyczną. Rozdaję uczniom karty pracy z dialogami, w których dzielą się rolami kelnerów i klientów. Z pasją wcielają się w te postacie, odgrywając dialogi i zamawiając dania. Ich rozmowy w języku angielskim wypełniają klasę radością i pasją. Nadchodzi czas na prawdziwe zamawianie dań w restauracji. Uczeń przebrany za kelnera z dumą przechadza się po klasie, ma notesik i ołówek. Dzieci z entuzjazmem składają zamówienia w oparciu o dialogi, które wcześniej prowadziły w ramach zabawy. W końcu nadchodzi chwila, gdy kelner przynosi na talerzach zamówione potrawy. Twarze uczniów promieniają radością: to są ich zamówienia i ich sukces w opanowaniu języka angielskiego. Po zakończeniu wspaniałej restauracyjnej przygody dzieci z uśmiechami na twarzach dzielą się swoimi

refleksjami. Odkryły, że wspólne dochodzenie do wiedzy może być wyjątkowym doświadczeniem. Przygoda w klasie - restauracji pokazuje jak cenna może być nauka przez zabawę. Rekwizyty tematyczne, wystrój klasy i zaangażowanie nauczyciela tworzą niezapomniane doświadczenia edukacyjne. Dzieci odkrywają świat poprzez wspólne doświadczanie i interakcję. Dlatego warto pamiętać, że uczą się najlepiej, gdy są pełne radości i pasji. Niech więc nasze klasy staną się ko-

lorową, interaktywną przestrzenią, w której uczniowie mogą bezpiecznie odkrywać, eksperymentować i czerpać radość z nauki. Poprzez połączenie zabawy i edukacji możemy nie tylko doskonalić umiejętności językowe i społeczne, ale również przekazać uczniom miłość do nauki oraz apetyt na zdobywanie wiedzy, które będą towarzyszyć im przez całe życie.

Magdalena Włodarczyk-Walsh
Szkoła Podstawowa nr 153 w Łodzi

Innowacja pedagogiczna w Szkole Podstawowej nr 30 w Łodzi

EDUKACYJNA, WYCHOWAWCZA I TERAPEUTYCZNA ROLA ZAJĘĆ TEATRALNYCH W ROZWOJU DZIECKA

Z zawodu i zamiłowania jestem nauczycielem. Ukończyłam filologię polską, uczyłam języka polskiego w szkole średniej, a obecnie pracuję w szkole podstawowej, w klasach I - III. Teatr od zawsze był bliską mi dziedziną sztuki, bardzo lubię zasiadać na widowni w roli widza. Chciałabym zarekomendować Koleżankom i Kolegom po fachu innowację pedagogiczną, którą opracowałam i zrealizowałam w roku szkolnym 2021/2022. Zatytułowałam ją „Edukacyjna, wychowawcza i terapeutyczna rola zajęć teatralnych w rozwoju dziecka”.

Udział w warsztatach teatralnych korzystnie wpływa na wszechstronny rozwój ucznia, ponadto stanowi uzupełnienie treści programowych oraz ciekawą formę poszerzania i utrwalania wiadomości. Zabawy dramatyczne czy pantomimiczne uwrażliwiają, wyostają zmysły dziecka, integrują zespół, nierzadko spełniają funkcję terapeutyczną. Są również sposobem na rozładowanie nagromadzonych emocji. Wprowadzenie dzieci w świat sztuki rozwija je intelektualnie i emocjonalnie, ma wpływ na prezentowane postawy moralne, empatię czy budowany system wartości. Moja innowacja opracowana została zgodnie z potrzebami uczniów klas I - V przejawiających uzdolnienia artystyczne. Zakładała rozszerzanie treści podstawy programowej o zagadnienia teatralne oraz kształtowanie i rozwijanie nowych zainteresowań. Realizowana była zarówno podczas zajęć kształcenia zintegrowanego, poprzez wykorzystanie elementów bajkoterapii, jak i na zajęciach pozalekcyjnych - spotkaniach teatralnych. Wszystkie zajęcia były prowadzone z wykorzystaniem metod aktywizujących. Dominującą koncepcją pracy było stosowanie pozytywnych wzmocnień przy ocenianiu działalności dziecka, pomoc w pokonywaniu wewnętrznych barier, przełamywaniu oporów, często wynikających z braku wiary we własne możliwości czy też z nieśmiałości. Efektem prowadzonych warsztatów było zaprezentowanie umiejętności artystycznych uczniów szerszej publiczności podczas szkolnych przedstawień teatralnych i programów artystycznych. Cele, które przyświecały mi, kiedy projektowałam zajęcia, to przede wszystkim poszerzenie wiadomości uczniów o nowe zagadnienia z zakresu wiedzy o teatrze i rozbudzanie ich ciekawości poznawczej poprzez kreowanie różnorodnych możliwości obcowania ze sztuką teatralną. Jako polonista chciałam również zainteresować młodych czytelników literaturą, uwrażliwić ich na kulturę żywego słowa, a także rozwijać ich świadomość językową. Ponadto zakładałam, iż zajęcia przeze mnie prowadzone będą kształtowały postawę twórczą, pobudzą dziecięcą wyobraźnię, zachęcą do improwizacji. I tak właśnie się stało. Dodatkowym walorem uczestnictwa w zajęciach było stymulowanie rozwoju mowy uczniów, ich możliwości artykulacyjnych, wzbogacanie zasobu leksykalnego, kształtowanie umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem, doskonalenie umiejętności precyzyjnego wypowiadania się - adekwatnie do stwarzanych sytuacji, wdrażanie do współpracy w zespole, kształtowanie nawyku prawidłowego zachowania się

w miejscach takich jak teatr, filharmonia czy muzeum, a także zachęcanie do aktywnego udziału w życiu kulturalnym szkoły. Zajęcia pozalekcyjne to dla nauczyciela możliwość korzystania z bogatej palety metod pracy, ze szczególnym uwzględnieniem metod aktywizujących uczniów. Spotkania teatralne to również okazja do wprowadzenia zadań dramatycznych, pantomimicznych, do zabaw w teatrzyki - kukielkowe i kamishibai oraz wykorzystanie metody storytellingu. Cennym doświadczeniem dla dzieci i młodzieży są wszelkie metody impresyjne, polegające na bezpośrednim kontakcie ze sztuką, czyli wyjścia do teatru, spotkania z aktorami, obserwowanie występów scenicznych innych grup teatralnych. Warto więc organizować wycieczki do miejsc propagujących kulturę i sztukę oraz uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach otwartych i warsztatach. Moje zajęcia realizowane były w oparciu o następujące bloki tematyczne: integrację, emisję głosu z elementami logopedii, kulturę żywego słowa, edukację teatralną i bajkoterapię. Spotkania, które wyjątkowo spodobały się dzieciom to: „Dykacja jest ważna - wesoła gimnastyka buzi i języka”; „Co przekazują słowem, miną, gestem? Komunikacja werbalna i niewerbalna”; „Moje ciało jest narzędziem”; „Czy teatr to tylko aktor? Spotkanie z pracownikiem teatru”; „Jak zaprosić cię na scenę?”; „Zamknijmy teatr w pudełku - teatr obrazkowy Kamishibai”. Dużym zainteresowaniem cieszył się szkolny konkurs „Moja lalka”, nawiązujący do zajęć „Czy lalki służą tylko do zabawy?” Jednak uczestnicy warsztatów skupili się przede wszystkim na przygotowaniu inscenizacji „Bajki EKO”. W kolejnym roku szkolnym, wystawiona została baśń H.Ch. Andersena „Dziewczynka z zapałkami”. Ponadto dzieci wzięły udział w szkolnym konkursie recytatorskim „Cuda i dziwy - dziecko w świecie poezji”. Gorąco polecam nauczycielom wszystkich typów szkół realizację podobnych innowacji i przedsięwzięć, zarówno w ramach podstawowych zajęć edukacyjnych, jak i podczas spotkań pozalekcyjnych. Są one bowiem dla nauczyciela okazją do bliższego poznania uczniów. Natomiast dla uczniów uzdolnionych są szansą na rozwijanie zainteresowań oraz na zaprezentowanie swoich umiejętności przed szerszą publicznością, a dla uczniów z różnego rodzaju problemami i deficytami – na przełamywanie barier i lęków. Przede wszystkim jednak są okazją do świetnej, kreatywnej zabawy.

Marta Wawrzonek – SP nr 30 w Łodzi
Zdjęcia Pixabay

Międzynarodowy projekt Szkoły Podstawowej nr 142 w Łodzi

NIE(ZWYKŁA) MATEMATYKA

Projekt „Nie(zwykła) matematyka” to innowacyjna inicjatywa edukacyjna, której celem jest odczarowanie Królowej Nauk i uczynienie z matematyki dziedziny bardziej przystępnej i interesującej dla uczniów. W roku szkolnym 2022/2023 zrealizowano pierwszą edycję tego międzynarodowego przedsięwzięcia. Pomysłodawczyniami i autorkami projektu są nauczycielki matematyki pracujące w Szkole Podstawowej nr 142 w Łodzi – Izabela Pietrzak i Agnieszka Pabiniak.

To one wymyśliły i koordynowały całe przedsięwzięcie, zapraszając do udziału nauczycieli z ponad 300 placówek z całej Polski i trzy szkoły z zagranicy. Projekt powstał w oparciu o aktualną podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej i był odpowiedzią na często zadawane przez uczniów pytania: „Do czego nam się to przyda? Po co się tego uczymy?”

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej zakłada, że celem kształcenia jest między innymi rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość, rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania, ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności, rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki, wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat. Główną ideą działań projektowych była ucieczka od tradycyjnego uczenia matematyki, która jest postrzegana przez uczniów,

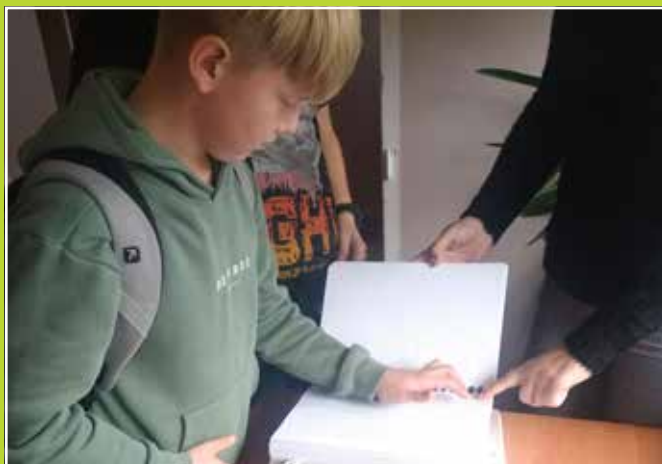
jako przedmiot trudny i nieciekawy, poprzez wprowadzenie nietypowych i fascynujących tematów oraz metod kształcenia, a także poprzez wykorzystanie naturalnej ciekawości uczniów do rozwiązywania zadań problemowych, przeprowadzania badań, eksperymentowania i tworzenia gier edukacyjnych oraz promowanie myślenia krytycznego, logicznego i twórczego rozwiązywania problemów.

Projekt „Nie(zwykła) matematyka” składał się z 10 modułów tematycznych, do których przyporządkowanych było po kilka/kilkanaście zagadnień. Nauczyciele uczestniczący w przedsięwzięciu z przedstawionych propozycji samodzielnie wybierali 15 zagadnień (z każdego modułu przynajmniej jedno), a następnie - w zależności od możliwości uczniów i poziomu kształcenia - przeprowadzali zajęcia z uczniami. Relacje z działań projektowych umieszczane były na zamkniętej grupie na Facebooku, będącej platformą wymiany doświadczeń, na której nauczyciele dzielili się również opracowanymi przez siebie materiałami, scenariuszami i kartami pracy. Zamieszczone tam zdjęcia i raporty stanowiły inspirację dla pozostałych uczestników. W projekcie

wzięło udział ponad 350 placówek – przedszkoli, szkół podstawowych i średnich z całej Polski oraz trzy szkoły z zagranicy. Ponad 800 nauczycieli poprowadziło zajęcia dla blisko 35 tys. uczniów na podstawie przygotowanych propozycji. Na zakończenie wszystkie placówki i nauczyciele otrzymali stosowne certyfikaty, a uczniowie dyplomy. Na bieżąco prowadzona była ewaluacja działań, z której wynika, że odbiór projektu był bardzo pozytywny. Dzięki udziałowi w projekcie uczniowie wzmocnili swoją motywację do uczenia się matematyki, dostrzegli przydatność tej dziedziny, rozwinęli umiejętność sprawnego wykorzystywania narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także myślenia matematycznego, poszukiwania, porządkowania, krytycznej analizy, wykorzystania informacji z różnych źródeł oraz kreatywnego rozwiązywania problemów. W związku z olbrzymim zainteresowaniem i prośbami uczestników autorki już myślą nad drugą edycją projektu „Nie(zwykła) matematyka i zapraszają do wspólnych działań.

*Izabela Pietrzak i Agnieszka Pabiniak
Szkoła Podstawowa nr 142 w Łodzi*

Każdy inny - WSZYSTYCY RÓWNI...

...to Ogólnopolski Projekt Edukacyjno-Społeczny organizowany od kilku lat, prowadzony i koordynowany przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Jana Pawła II w Sochaczewie. Biorą w nim udział placówki edukacyjne z całej Polski. Jego głównym zadaniem jest uwrażliwienie uczniów na obecność i potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozwijanie empatii, kształtowanie tolerancji, likwidowanie uprzedzeń oraz przygotowanie do współuczestniczenia w życiu z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W naszej szkole w roku szkolnym 2022/2023 aktywnie włączyliśmy się w realizację tego projektu. Przybliżaliśmy uczniom osoby z różnymi niepełnosprawnościami. Staraliśmy się wyjaśnić, czym jest nasza różnorodność, dlaczego każdemu należy się szacunek i akceptacja. Tworzyliśmy gazetki między innymi na temat ludzi głuchych, niewidomych, ze spektrum autyzmu oraz z zespołem Downa. Prezentowaliśmy znane osoby, które dotknięte są różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Zachęcaliśmy do empatycznego podejścia do osób z problemami psychicznymi, a szczególnie skupiliśmy się na depresji. Nie tylko uczniowie, ale także nauczyciele aktywnie zostali włączeni w akcje projektu.

Jednym z działań było przeprowadzenie wśród uczniów ankiety, w której zadaliśmy pytanie: „Czym jest tolerancja?”. Odpowiedzi były zaskakujące, od tych książkowych aż po bardzo nietypowe. Raz w miesiącu na lekcjach wychowawczych w klasach starszych nauczyciele mieli możliwość przeprowadzania spotkania na temat

jednej z niepełnosprawności czy problemu dotyczącego dzieci i młodzież. Nawiązaliśmy współpracę z Wojewódzką Biblioteką im. Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Dzięki uprzejmości jej pracowników uczniom udostępniono książki dla osób niewidomych i niedowidzących. Dla większości było to pierwsze spotkanie z tyflografikami, książkami zapisanymi alfabetem Braille'a czy książkami dotykowymi. Dla chętnych uczniów klas 1-4 odbyła się wycieczka do Black World, gdzie w specjalnie przygotowanych salach mogli doświadczyć życia w całkowitych ciemnościach. Zrobiło to na nich niesamowite wrażenie i pozostawiło niezapomniane doznania.

Na spotkaniach w ramach Dnia Osób Głuchych uczniowie poznali słowa w języku migowym. Zrozumieli, że człowiek głuchy to nie głuchniemy, bo przecież ma on swój język, komunikuje się ze światem.

Hucznie obchodziliśmy w szkole 21 marca, który jest nie tylko pierwszym dniem wiosny, ale także Świętem Osób z Zespołem Downa. Chętni uczniowie wzięli udział w konkursie na kolorową skarpetę.

W ramach udzielania pierwszej pomocy uczniowie klas młodszych spotkali się z ratownikiem medycznym, który między innymi wyjaśniał, jak pomóc osobom z epilepsją. Spotkanie odbyło się w związku z Dniem Osób Chorych na Padaczkę.

W kwietniu przybliżone zostały problemy osób ze spektrum autyzmu, ich sposób funkcjonowania, reagowania w pewnych sytuacjach. Młodszy i starsi uczniowie obejrżeli dostosowane do swego wieku spoty, uwrażliwiające ich na osoby autystyczne.

Nie zapomnieliśmy w projektowych działaniach o nauczycielach i rodzicach, którym zaproszony gość wyjaśnił, czym jest integracja sensoryczna i jakie mogą być objawy zaburzeń w jej zakresie. Koordynatorka projektu przybliżyła natomiast radzie pedagogicznej zagadnienie edukacji włączającej i wyjaśniła, w jaki sposób my - nauczyciele - możemy przygotować się na uczniów z różnorodnymi deficytami tak, aby praca w szkole pełnej różnorodności mogła być ciągle pełna pasji i aby dla uczniów pozostawała otwarta na ich zróżnicowane potrzeby i możliwości.

W czasie wszystkich spotkań przyświecała nam idea doskonale wyrażona przez czeskiego pisarza Karelę Capka: „Możemy szanować człowieka dlatego, że jest od nas odmienny i możemy go zrozumieć, ponieważ jest nam równy”.

Aleksandra Kuleta-Łubisz - pedagog specjalny, ZS-P w Bedoniu Wsi

SZKOLNE KONKURSY szyte na miarę

Wśród wielu zadań szkoły niepoślednie miejsce zajmują konkursy szkolne. Nie mają one wprawdzie tak wysokiej rangi jak konkursy kuratorskie, ale ich wartość jest nie do przecenienia. W czym tkwi ich sekret? To proste – mogą w nich uczestniczyć wszyscy uczniowie, niezależnie od swoich ocen, możliwości i umiejętności w określonej dziedzinie nauki.

Na szkolne laury, pozytywną ocenę częstokółą z przedmiotu, uznanie kolegów oraz nauczycieli może liczyć każdy, kogo skusi zaproponowana tematyka i kto znajdzie w sobie ochotę do włożenia trudu w realizację zadania konkursowego. I tu pojawia się rola nauczyciela - właściwa motywacja ucznia to już jego domena. Składa się na nią wybór odpowiednich problemów do rozwiązania, ułożenie przyjaznego uczniom regulaminu, a w finale obiektywna i przychylna ocena prac wykonanych przez dzieci.

Nauczyciel języka polskiego jest w tej dobrej sytuacji, że ma do swojej dyspozycji cały wachlarz tematów, wśród których każdy znajdzie coś dla siebie. Szczególnym zainteresowaniem uczniów cieszą się konkursy literackie. Okazuje się, że wśród dzieci jest wielu młodych pisarzy, chętnie zmagających się z zawiłościami prozy i poezji. Wystarczy tylko wskazać bliskie uczniom zagadnienie, a reszta pozostaje już w rękach młodych twórców. Tematy, które wzbudziły zainteresowanie uczniów naszej szkoły, to „Rodzina, ach, rodzina...”, „Z życia szkoły” czy też cykl „Cztery pory roku w poezji”. Duże pole do wykazania się wyobraźnią stwarza także spotkanie z twórczością znanych i lubianych pisarzy. Nasi uczniowie podjęli wyzwania literackie związane z uczestnictwem w konkursach: „Mój ulubiony bohater”, „Wyjątkowa książka”, „W świecie szkolnych lektur”. Ci, którzy lepiej odnajdują się w tworzeniu kompozycji plastycznych niż w redagowaniu tekstów, mogli zaprojektować okładki ulubionych książek, ukazać swoją wizję wyglądu bohatera literackiego czy namalować obraz inspirowany tekstem poetyckim. Efekty tych prac okazały się zaskakujące i z pewnością warte docenienia przez jury konkursowe. Widać, że to właśnie w konkursach szkolnych pączkują, rozwijają się, a w końcu dojrzewają talenty uczniowskie. Innym, ale równie istotnym wyrazem kontaktu z literaturą są konkursy czytelnicze, spotkania z pisarzem, a także udział w rządowym projekcie „Narodowe Czytanie”. Wszystkie te działania skutkują utrwaleniem wiedzy

o najznakomitszych dziełach literatury polskiej, przybliżają współczesną powieść młodzieżową i zachęcają do kontaktu ze słowem pisanim. Dodatkowym walorem tych projektów jest zwrócenie uwagi uczniów na wartość pięknego czytania. Udział w działaniach zbliżających uczniów do literatury, a literaturę do ucznia pozwala identyfikować się dzieciom z hasłem jeszcze jednej ciekawej akcji, powstałej, by złamać stereotyp nieczytającej młodzieży: „Jak nie czytam, jak czytam”. Radością napawa fakt, że czytanie, i to nie tylko na pokaz, staje się coraz modniejsze. Niebagatelne miejsce wśród konkursów zajmuje szukanie mistrza ortografii. Praktyka pokazuje, że rywalizacja i uczniowskie ambicje to skuteczny oręż przeciwko zawiłościom ortograficznym. Przyznać jednak należy, że tylko najwytrwalsi zdobywają w tej potyczce puchar zwycięzcy, a dokładniej mówiąc - słownik ortograficzny. Chcę wspomnieć jeszcze o cieszącym się dużym zainteresowaniem konkursie pod tytułem „Szukamy mistrza kaligrafii”. Okazuje się, że uczniowie odnajdują przyjemność w potyczkach kaligraficznych. Wkładają dużo wysiłku, by udowodnić, że dotyczy ich troska o estetykę pisma, a kultura pisania ma się we współczesnym skomputeryzowanym świecie całkiem dobrze.

Niewątpliwie szkolne konkursy z zakresu języka polskiego, a także wspomniane przeze mnie akcje mają liczne walory - zwiększają zainteresowanie czytelnictwem, ale także pozwalają odkrywać i rozwijać talenty uczniowskie. I choć czasami zmagania z zadaniami konkursowymi to próby na miarę Mickiewiczowskiego wezwania „Mierz siły na zamiary, nie zamiar podług sił”, czyż nie jest to droga do sukcesu? A przecież właśnie chodzi nam o jego osiągnięcie. Zatem pamiętajmy, by stawić przed uczniami zadania i wyzwania, którym sprostanie wymaga pracy i zaangażowania, ale przynosi wymierne efekty i niewspółmiernie dużo satysfakcji.

Marzena Bilińska - Zespół Szkolno-Przedszkolny
w Bedoniu Wsi

KRONIKA WYDARZEŃ EDUKACYJNYCH

O ZAWODACH Z NAJMŁODSZYMI

Dzieci z siedmiu szkół podstawowych i jednego przedszkola uczestniczyły w realizowanym przez cały rok szkolny 2022/2023 projekcie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego - „Modelowanie przedszkolnych/szkolnych systemów orientacji zawodowej”. Powstało mnóstwo materiałów, takich jak gazetki, rekwizyty, atrybuty zawodów, makiety, gry edukacyjne i prezentacje multimedialne, które przydadzą się również w przyszłości. Efektywna realizacja projektu oznacza, że udało się zainspirować Przedszkole Galileo, Szkołę Podstawową nr 3 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 30 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 55 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 64 w Łodzi, Szkołę Podstawową nr 184 w Łodzi i Szkołę Podstawową nr 10 w Zgierzu do działań ukierunkowanych na preorientację i orientację zawodową, a także spopularyzować metodę projektu łączącego różne etapy edukacyjne. Co bardzo ważne, upowszechnianie efektów projektu przez nauczycieli to jednocześnie promowanie własnej placówki – przedszkola lub szkoły. Wszystkim uczestnikom tegorocznej, ósmej już edycji projektu „Modelowanie przedszkolnych/szkolnych systemów orientacji zawodowej” gratulujemy i dziękujemy!

JA, MEDIATOR

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zorganizowało przed wakacjami 40-godzinne szkolenie „Ja, mediator”, które uprawnia do ubiegania się o wpis na listę Stałych Mediatorów przy Sądach Okręgowych. Zajęcia prowadziły współzałożycielki Fundacji Mecenat 5.0 - adw. Katarzyna Piotrowska-Mańko i adw. Katarzyna Effort-Szczepaniak, które są adwokatkami – mediatorami, prowadzą wspólnie praktykę adwokacką w ramach 2K Konsorcjum Kancelarii Adwokackich w Łodzi, a także zajmują się edukacją prawną. Kurs obejmował zagadnienia z zakresu technik mediacyjnych, sposobów komunikowania się oraz prawnych aspektów prowadzenia mediacji, tworzenia ugody, sporządzania protokołów z mediacji.

Wybrane zajęcia przeprowadzili także adw. Zbigniew Bakalarczyk oraz adw. dr Robert Bogdzio. Kurs - co istotne z punktu widzenia praktyki zawodu mediatora - obejmował szereg symulacji mediacji prowadzonych przez samych uczestników.

To jeszcze nie koniec pracy i spotkań. Fundacja Mecenat 5.0 zapowiada bowiem prowadzenie w nowym roku szkolnym specjalizacyjnych szkoleń z poszczególnych dziedzin prawa, w tym także z zakresu szczególnie interesującego środowiska edukacyjne i pedagogiczne.

Elżbieta Kolczyńska – ŁCDNiKP
Fot. Fundacja Mecenat 5.0

KONKURSOWA MAGIA SŁOWA

W siedzibie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego odbył się przed wakacjami finał II Ogólnopolskiego Konkursu Pięknego Czytania „Magia Słowa”, organizowanego przez Pracownię Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP we współpracy ze Szkołą Podstawową nr 152 w Łodzi. Głównym celem konkursu to doskonalenie umiejętności czytania i rozwijanie zainteresowań czytelniczych. Uczniowie klas I - III ośmiu szkół podstawowych czytali fragmenty książek o tematyce łódzkiej. Jury miało trudne zadanie, bo finaliści zaprezentowali bardzo wysoki poziom. Równorzędnymi

zwycięzcami konkursu zostali uczniowie: SP nr 3, SP nr 141 i SP nr 152 w Łodzi. Na drugim miejscu uplasowali się uczniowie SP nr 41 i SP nr 7 w Łodzi oraz SP w Starych Skoszewach, na trzecim - uczniowie SP w Starych Skoszewach oraz SP nr 7, SP nr 152 i SP nr 23 w Łodzi. Gratulujemy laureatom, dziękujemy ich opiekunom i zapraszamy w nowym roku szkolnym do udziału w kolejnej edycji konkursu.

LEKJCJE POLSKIEGO DLA DZIECI Z UKRAINY

Doradcy i konsultanci Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego przeprowadzili w minionym roku szkolnym 180 godzin lekcji języka polskiego dla dzieci uchodźców wojennych z Ukrainy.

W zajęciach w siedzibie ŁCDNiKP oraz w ośrodkach dla uchodźców przy ul. Okoniowej i przy ul. Rzgowskiej wzięło udział ponad 60 dzieci. Lekcje sfinansowało Stowarzyszenie Przyjaciół Warszawy, od wielu lat realizujące autorski program nauki języków obcych dla dzieci i młodzieży oraz naukę języka polskiego dla dzieci repatriantów i tych, którzy chcą się uczyć naszego języka w Polsce.

WSPIERAMY EDUKACJĘ WŁĄCZAJĄCĄ

Konferencja „Szkoła dla każdego” podsumowała 17 maja 2023 r. projekt „Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW)”, którego partnerem jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Podczas obrad dyr. Janusz Moos mówił o roli edukacji konstruktywistycznej, edukacji dla radości i zdolności oraz pedagogiki dialogu w uniwersalnym

planowaniu edukacji spersonalizowanej, a Beata Wielkopolan zreferowała tematykę pracy z grupą zróżnicowaną w praktyce. Ponadto prof. dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik przedstawiła przebieg i wnioski z badań fokusowych, przeprowadzonych we współpracy z prof. dr hab. Beatą Jachimczak w ramach ewaluacji działań SCWEW w Łodzi, specjalistka SCWEW Katarzyna Janeczek omówiła temat traumy wojennej a rzeczywistości szkolnej, przedstawiciel MEIN Jan Kosiński-Gortych przedstawił założenia programu „Edukacja dla wszystkich w Polsce”, natomiast dr Marzena Żylińska wystąpiła z prezentacją „Ocenianie wspierające a rozwój”, prezentując koncepcję szkoły promującej kulturę wspierania, a nie oceniania.

**Zamawiaj kwiaty z dostawą
z naszej kwiaciarni online**

H. SKRZYDLEWSKA
sieć kwiaciarni

www.skrzydowska.pl

 [kwiaciarnieskrzydowska](https://www.facebook.com/kwiaciarnieskrzydowska)

 [kwiaciarnieskrzydowska](https://www.instagram.com/kwiaciarnieskrzydowska)

Studiuj kierunek lekarski

w Społecznej Akademii Nauk!

**Możliwość finansowania
studiów w ramach
kredytu studenckiego***

* Szczegóły na stronie www.gov.pl

Liczne stypendia

Sprawdź ofertę już teraz!
www.san.edu.pl

**SPOŁECZNA
AKADEMIA
NAUK**

